Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 28.07.2017.
Stājas spēkā: 01.01.2018.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 156, 08.08.2017.
OP numurs: 2017/156.2

Attēlotā redakcija: 01.01.2026. - 31.12.2026.

Grozījumi:

13.12.2018. likums / LV, 249, 19.12.2018. / Stājas spēkā 01.01.2019.
21.03.2019. likums / LV, 62, 27.03.2019. / Stājas spēkā 28.03.2019.
23.05.2019. likums / LV, 118, 12.06.2019. / Stājas spēkā 01.07.2019.
30.01.2020. likums / LV, 29, 11.02.2020. / Stājas spēkā 12.02.2020.
25.03.2021. likums / LV, 65A, 06.04.2021. / Stājas spēkā 20.04.2021.
23.09.2021. likums / LV, 193, 06.10.2021. / Stājas spēkā 01.01.2023.
30.09.2021. likums / LV, 200, 15.10.2021. / Stājas spēkā 29.10.2021.
24.03.2022. likums / LV, 69, 07.04.2022. / Stājas spēkā 21.04.2022.
27.04.2023. likums / LV, 87, 09.05.2023. / Stājas spēkā 22.05.2023.
07.12.2023. likums / LV, 247, 21.12.2023. / Stājas spēkā 01.01.2024.
03.12.2025. likums / LV, 244, 18.12.2025. / Stājas spēkā 01.01.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst likumā "Par nodokļiem un nodevām", Grāmatvedības likumā, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, Kredītiestāžu likumā, Krājaizdevu sabiedrību likumā, Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likumā, Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā, Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likumā, Kooperatīvo sabiedrību likumā un Patērētāju tiesību aizsardzības likumā lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) **Akcija** — akcija, paja, kapitāla daļa vai citas tiesības saņemt dividendes.

(3) **Akciju apmaiņa** — process, kurā sabiedrība (iegūstošā sabiedrība) iegūst līdzdalību citas sabiedrības (iegūtā sabiedrība) kapitālā apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu iegūtās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā, saņemot iegūtās sabiedrības akcijas, ar nosacījumu, ka iegūstošajai sabiedrībai ir balsu vairākums iegūtajā sabiedrībā.

(4) **Aizdevums** — darījums, kurā aizdevējs uz rakstveida vienošanās pamata nodod aizņēmējam naudu un kurš aizņēmējam uzliek pienākumu noteiktā laikā un kārtībā atdot aizdevējam naudu.

(5) **Apvienošana** — process, kas izpaužas vienā no šādiem veidiem:

1) viena sabiedrība vai vairākas sabiedrības (pievienojamā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus citai jau pastāvošai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu pievienojamās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

2) divas vai vairākas sabiedrības (pievienojamās sabiedrības), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus sabiedrībai, ko tās izveido (iegūstošā sabiedrība), apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu pievienojamo sabiedrību dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

3) sabiedrība (pievienojamā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība), kam pieder visas pievienojamās sabiedrības akcijas.

(6) **Atzīstama atlīdzība naudā** — atlīdzība naudā, ko papildus izlaisto vai nodoto akciju vērtībai maksā iegūstošā vai pievienojamā, vai sadalāmā sabiedrība un kas nepārsniedz 10 procentus no izlaisto vai nodoto akciju nominālvērtības.

(7) **Dalībnieks** — akciju īpašnieks vai jebkura cita persona, kam ir citas no parādu saistībām neizrietošas tiesības piedalīties uzņēmuma peļņas sadalē.

(8) **Dividendei pielīdzināta izmaksa** ir:

1) kooperatīvās sabiedrības peļņas (atbilstīgajā lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā un atbilstīgajā mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā — pārpalikuma) izmaksa sabiedrības biedriem atbilstoši viņu izmantoto kooperatīvās sabiedrības pakalpojumu apjomam;

2) individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) pārskata gada un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas sadale, kas nav minēta šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punktā;

3) personālsabiedrības peļņas daļas izmaksa, izņemot personālsabiedrības formā nodibināta alternatīvā ieguldījumu fonda peļņas daļas izmaksu;

4) nerezidenta pastāvīgās pārstāvniecības (turpmāk — pastāvīgā pārstāvniecība) maksājumi nerezidentam, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, ja tie nav uzskatāmi par nerezidenta izdevumiem, kas nodrošina pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību.

(9) **Dividendes** — ienākumi naudā vai citās lietās no akcijām vai citām no parādu saistībām neizrietošām tiesībām piedalīties šīs komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības peļņas sadalē. Šis termins neattiecas uz ienākumu naudā vai citās lietās, ko saņem komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas gadījumā.

(10) **Iekšzemes uzņēmums** — komercsabiedrība (personālsabiedrība un kapitālsabiedrība), kooperatīvā sabiedrība vai cita privāto tiesību juridiskā persona, ko saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" uzskata par Latvijas rezidentu.

(11) **Juridiskās adreses pārcelšana** — process, kurā Eiropas komercsabiedrība vai Eiropas kooperatīvā sabiedrība, nebeidzot darbību un neizveidojot jaunu juridisko personu, pārceļ savu juridisko adresi no Latvijas Republikas uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti vai Islandes Republiku, vai Norvēģijas Karalisti, vai Lihtenšteinas Firstisti.

(12) **Kuģa izmantošana starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbības** ir:

1) tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā vai turējumā uz berbouta līguma pamata esoša kuģa, izņemot kuģi, kura neto tonnāžas tilpība ir mazāka par 100 vienībām, izmantošana kravu vai pasažieru pārvadājumos satiksmē ar ārvalstu ostām, starp ārvalstu ostām vai ārvalstu ostās, ja kuģis taksācijas periodā vismaz 75 procentus no ekspluatācijas laika tiek izmantots šādiem mērķiem;

2) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu izmantošana taksācijas periodā kravu vai pasažieru pārvadājumos starp Latvijas vai ārvalstu ostu un vietu ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, ieskaitot vietu, kur dabas resursi tiek pētīti vai iegūti, ja kuģis taksācijas periodā vismaz 75 procentus no ekspluatācijas laika tiek izmantots šādiem mērķiem;

3) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu izmantošana taksācijas periodā vilkšanas, stumšanas vai glābšanas pakalpojumu sniegšanai ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, ieskaitot vietu, kur dabas resursi tiek pētīti vai iegūti, kuģiem, kas veic starptautiskos pārvadājumus;

4) starptautiskajos pārvadājumos citas personas izmantoto kuģu stratēģiskā un komerciālā vadīšana uz savstarpējas rakstveida vienošanās pamata citas personas vietā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

a) vienlaikus tiek veikta stratēģiskā un komerciālā vadīšana,

b) citas personas vietā vadīto kuģu neto tonnāžas (aprēķināta par katru kalendāra dienu) kopējā summa taksācijas periodā ne vairāk kā 10 reizes pārsniedz tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā ar

vismaz piecu procentu līdzdalību (aprēķinos ņemot vērā kopīpašumā esošo kuģu kopējo tonnāžu) vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošo kuģu neto tonnāžas kopējo summu taksācijas periodā;

5) starptautiskajos pārvadājumos citas personas izmantoto kuģu tehniskā vadīšana un apkalpes komplektēšanas vadīšana uz savstarpējas rakstveida vienošanās pamata citas personas vietā, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

a) līdztekus kuģu tehniskajai vadīšanai vai apkalpes komplektēšanas vadīšanai, vai abiem minētajiem vadīšanas veidiem tiek veikta arī kuģu stratēģiskā un komerciālā vadīšana,

b) šīs daļas 4. punkta "b" apakšpunktā minētie nosacījumi;

6) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu nodošana citai personai uz kuģa laika fraktēšanas līguma vai cita jūras pārvadājuma līguma (reisa fraktēšanas līguma vai kravas apjoma pārvadāšanas līguma) pamata;

7) šīs daļas 1. punktā neminētu kuģu izmantošana starptautiskajos pārvadājumos uz kuģa laika fraktēšanas līguma vai cita jūras pārvadājuma līguma (reisa fraktēšanas līguma vai kravas apjoma pārvadāšanas līguma) pamata, ja tiek izpildīts nosacījums, ka šo kuģu neto tonnāžas (aprēķināta par katru kalendāra dienu) kopējā summa taksācijas periodā ne vairāk kā 10 reizes pārsniedz tonnāžas nodokļa maksātāja īpašumā, kopīpašumā ar vismaz piecu procentu līdzdalību (aprēķinos ņemot vērā kopīpašumā esošo kuģu kopējo tonnāžu) vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošo kuģu neto tonnāžas kopējo summu taksācijas periodā;

8) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu iekraušana un izkraušana, aģentēšana, apgāde un citu pakalpojumu sniegšana šiem kuģiem;

9) viesnīcu, kazino, restorānu (kafejnīcu, bāru), veikalu darbība, sadzīves pakalpojumu sniegšana uz šīs daļas 1. punktā minētajiem kuģiem, ja tiek izpildīts nosacījums, ka to veic tonnāžas nodokļa maksātājs;

10) šīs daļas 1. punktā minēto kuģu un ar to izmantošanu saistītā aprīkojuma un būvju (ieskaitot ēkas un telpas, kurās tonnāžas nodokļa maksātājs veic savu saimniecisko darbību) atsavināšana.

(13) **Kuģa ekspluatācijas laiks** — taksācijas periodā ietilpstošs laiks, kurā kuģis tiek izmantots pārvadājumos un ar šo pārvadājumu nodrošināšanu saistītu darbību veikšanai. Kuģa ekspluatācijas laikā netiek ieskaitīts kuģa remonta un kuģa brīvguļas laiks, kā arī laiks, kurā kuģis netiek ekspluatēts tā aresta vai nepārvaramas varas radītu apstākļu dēļ.

(14) **Nosacītās dividendes** — peļņas daļa (pārskata gada un iepriekšējo pārskata gadu nesadalītās peļņas daļa, tai skaitā, tā daļa par kuru izveidota rezerve), par kuru palielina iekšzemes uzņēmuma vai pastāvīgās pārstāvniecības dalībnieka (akcionāra) pamatkapitāla vai tam pielīdzināta kapitāla ieguldītās daļas apmēru vai daļu skaitu.

(15) **Persona** — fiziskā vai juridiskā persona vai ar līgumu saistīta šādu personu grupa, vai cits juridisks veidojums, vai šādu personu vai grupas pārstāvji.

(16) **Procenti** (augļi) — ienākumi no jebkurām parādu saistībām, valsts izlaistiem vērtspapīriem, ienākumi no obligācijām un parādzīmēm, ieskaitot prēmijas, kas ir piederīgas šiem vērtspapīriem, obligācijām vai parādzīmēm.

(17) **Reprezentatīvs automobilis** — automobilis, kura vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa pārsniedz 75 000 *euro* un kurš ir:

1) vieglais automobilis, kura sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas, izņemot operatīvo transportlīdzekli vai speciālo vieglo automobili (neatliekamā medicīniskā palīdzība, dzīvojamais automobilis vai katafalks, vieglais automobilis, kas speciāli aprīkots, lai pārvadātu riteņkrēslos sēdošās personas ar invaliditāti), vai jaunu vieglo automobili, ko pilnvarots automobiļu tirgotājs izmanto par demonstrācijas automobili;

2) kravas automobilis ar pilnu masu līdz 3000 kilogramiem, kas ir reģistrēts kā kravas furgons un kam ir vairāk nekā trīs sēdvietas (ieskaitot vadītāja sēdvietu), ja tas klasificēts par kravas automobili (N1 kategorija), bet pēc būtības ir vieglais automobilis (M1 kategorija).

(18) **Sabiedrība** — kapitālsabiedrība, kas ir:

1) Latvijas Republikas rezidents;

2) citas Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents, kas vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

a) ir minēta šā likuma 1. pielikumā,

b) saskaņā ar Eiropas Savienības dalībvalsts nodokļu normatīvajiem aktiem ir atzīta par attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts rezidentu nodokļu uzlikšanas nolūkos un, pamatojoties uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas noslēgts ar trešo valsti, nodokļu uzlikšanas nolūkos netiek uzskatīta par rezidentu valstī, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts,

c) ir nodokļa maksātājs, kurš maksā vienu no šā likuma 2. pielikumā minētajiem nodokļiem, ja tas nav atbrīvots no attiecīgā nodokļa vai tam nav iespējas izvēlēties nodokļa atbrīvojumu;

3) tādas Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu un kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, kas rezidences valstī ir pakļauts aplikšanai ar Latvijas Republikas uzņēmumu ienākuma nodoklim pēc būtības līdzīgu nodokli, nav atbrīvots no attiecīgā nodokļa vai tam nav iespējas izvēlēties nodokļa atbrīvojumu un, pamatojoties uz līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas noslēgts ar trešo valsti, nodokļu uzlikšanas nolūkos netiek uzskatīts par rezidentu valstī, kura nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts.

(19) **Sadalīšana** — process, kas izpaužas vienā no šādiem reorganizācijas veidiem:

1) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus divām vai vairākām jau pastāvošām vai jaunizveidotām sabiedrībām (iegūstošās sabiedrības) apmaiņā pret proporcionālu skaitu iegūstošo sabiedrību izlaisto akciju vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā;

2) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt, nodod vienu vai vairākus savas saimnieciskās darbības veidus vienai vai vairākām pastāvošām sabiedrībām vai sabiedrībām, kuras tā izveido (iegūstošās sabiedrības), apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un — atkarībā no apstākļiem — pret atzīstamu atlīdzību naudā.

(20) **Saimnieciskā darbība** — darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību, pakalpojumu sniegšanu vai cita veida darbību par atlīdzību.

(21) **Saimnieciskās darbības veida nodošana** — process, kurā sabiedrība (pārvedošā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, reorganizācijas procesā nodod vienu vai vairākas savas darbības nozares citai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu. Darbības nozare ietver visus tos sabiedrības aktīvus un pasīvus, kas no organizatoriskā viedokļa ir patstāvīgs ekonomiskās darbības veids.

(22) **Samaksa par intelektuālo īpašumu** — jebkurš maksājums, ko saņem kā kompensāciju par jebkurām autortiesībām (ieskaitot blakustiesības) vai par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz literāru, zinātnisku vai mākslas darbu, ieskaitot datorprogrammas, filmas, fonogrammas, patentus, preču zīmes, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu, vai par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas, vai par to izmantošanu, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

(23) **Starptautiskā tilpības apliecība** (1969) — dokuments, kas izsniegts, pamatojoties uz 1969. gada Starptautisko konvenciju par kuģu tilpības mērīšanu, un kas apliecina kuģa neto tonnāžu.

(24) **Tonnāžas nodoklis** — uzņēmumu ienākuma nodoklis, kuru, pamatojoties uz kuģa neto tilpību (turpmāk — tonnāža), kas apliecināta ar derīgu Starptautisko tilpības apliecību (1969), aprēķina un maksā tonnāžas nodokļa maksātājs.

(25) **Zīmols** — nosaukums, simbols, zīme vai dizaina apvienojums, kas identificē konkrētu preci, ražotāju, pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.04.2023. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

2. pants. Nodokļa maksātāji

(1) Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji ir:

1) visi šā punkta apakšpunktos minētie saimnieciskās darbības veicēji:

a) iekšzemes uzņēmumi,

b) no valsts budžeta finansētas institūcijas, uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi,

c) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un uz kurām neattiecas šā panta otrās daļas nosacījumi;

d) ostu pārvaldes neatkarīgi no šā panta otrajā daļā minētā;

2) pastāvīgās pārstāvniecības;

3) ārvalstu komercsabiedrības un citas personas, kas gūst ieņēmumus Latvijā (turpmāk — nerezidenti).

(2) Uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā:

1) fiziskās personas;

2) individuālie (ģimenes) uzņēmumi (arī zemnieku un zvejnieku saimniecības), kuri atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam nav izvēlējušies sagatavot gada pārskatu;

3) no valsts budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti valsts budžetā;

4) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti pašvaldības budžetā;

5) privātie pensiju fondi;

6) ieguldījumu fondi un alternatīvo ieguldījumu fondi;

7) biedrības, nodibinājumi, ja to dibināšanas atklāts vai slēpts mērķis nav peļņas vai kapitāla pieauguma gūšana to biedriem;

8) reliģiskās organizācijas, arodbiedrības un politiskās partijas;

9) *(izslēgts ar 23.09.2021. likumu).*

(3) Par ienākumu, ko gūst šā panta otrās daļas 5. un 6. punktā minētās personas, attiecīgi iedzīvotāju ienākuma nodokli vai uzņēmumu ienākuma nodokli maksā ieguldījumu fonda vai alternatīvo ieguldījumu fonda ieguldītājs un privātā pensiju fonda pensiju plāna dalībnieks.

(3^1) Neatkarīgi no šā panta otrās daļas 5. un 6. punkta noteikumiem privātie pensiju fondi, ieguldījumu fondi un alternatīvie ieguldījumu fondi maksā uzņēmumu ienākuma nodokli atbilstoši šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "k" apakšpunktam un piektajai daļai, ja attiecībā uz tiem piemērojama šā likuma $7.^1$ panta divpadsmitā daļa.

(4) Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, individuālais uzņēmums, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecība, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, uzņēmumu ienākuma nodokli ietver kopīgajā mikrouzņēmumu nodoklī saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likumu.

(5) Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kas līdz pārskata gada 15. decembrim iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam iesniegumu par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa izbeigšanu, ar nākamo pārskata gadu sāk maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli saskaņā ar šā likuma prasībām.

(6) Tonnāžas nodokļa maksātājs ir iekšzemes uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kuram Valsts ieņēmumu dienests piešķīris tonnāžas nodokļa maksātāja statusu un:

1) kurš savus īpašumā, kopīpašumā vai turējumā uz berbouta līguma pamata esošos kuģus izmanto

starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbībās un veic Latvijā savai vai atbilstoši šā likuma 1. panta divpadsmitās daļas 4. un 5. punkta nosacījumiem citas personas saimnieciskajai darbībai nepieciešamās kuģu stratēģiskās, komerciālās, tehniskās un apkalpes komplektēšanas vadīšanas funkcijas;

2) kurš Valsts ieņēmumu dienesta piešķirto tonnāžas nodokļa maksātāja statusu ir tiesīgs mainīt ne agrāk kā 10 taksācijas periodus pēc minētā statusa iegūšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020., 23.09.2021. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026. Sk. pārejas noteikumu 53. punktu)

3. pants. Nodokļa likme un taksācijas periods

(1) Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta saskaņā ar šā likuma 4. panta devīto daļu.

(2) Taksācijas periods ir kalendāra mēnesis.

(2^1) Šā likuma $4.^1$ panta piemērošanai taksācijas periods ir taksācijas gads.

(3) Ja nodokļa maksātājs saskaņā ar Grāmatvedības likuma 13. pantu ir tiesīgs iegrāmatot attaisnojuma dokumentus vienu reizi ceturksnī, nodokļa maksātāja taksācijas periods ir ceturksnis.

(4) Nodokļa likme no nerezidenta gūtā ienākuma tiek noteikta saskaņā ar šā likuma 5. pantu.

(5) Šā likuma $4.^2$ panta piemērošanai alternatīvā nodokļa likme ir 15 procenti no taksācijas periodā aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes par šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minēto objektu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2023. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

4. pants. Ar nodokli apliekamā bāze

(1) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze veidojas, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus, kas minēti šā panta otrajā daļā.

(2) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver šādus ar nodokli apliekamus objektus:

1) sadalīto peļņu, kas ietver:

a) aprēķinātās dividendes, tai skaitā ārkārtas dividendes,

b) dividendēm pielīdzinātas izmaksas,

c) nosacītās dividendes, kas aprēķinātas saskaņā ar šā likuma 7. pantu;

2) nosacīti sadalīto peļņu, kas ietver:

a) ar saimniecisko darbību nesaistītos izdevumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 8. pantu,

b) nedrošos debitoru parādus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 9. pantu,

c) palielinātus procentu maksājumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 10. pantu,

d) aizdevumu saistītai personai, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 11. pantu,

e) ienākumus, kurus nodokļu maksātājs būtu saņēmis, vai izdevumus, kuri nodokļu maksātājam nebūtu radušies, ja komerciālās un finanšu attiecības būtu veidotas vai nodibinātas pēc noteikumiem, kas būtu spēkā starp divām neatkarīgām personām, un ja šo starp saistītām personām (no kurām viena ir nodokļa maksātājs) slēgto darījumu vērtība būtu atbilstoša tirgus cenai (vērtībai), kuras aprēķināšanas metodes nosaka Ministru kabinets,

f) labumus, kurus nerezidents piešķir saviem darbiniekiem vai valdes (padomes) locekļiem, neatkarīgi no tā, vai saņēmējs ir rezidents vai nerezidents, ja tie tiek attiecināti uz pastāvīgās pārstāvniecības darbību Latvijā,

g) likvidācijas kvotu;

h) reorganizācijas procesā citai personai nodoto aktīvu vērtību saskaņā ar šā likuma 18. pantu,

i) tā aktīva vērtību, kuru Latvijas nodokļa maksātājs nodod tā pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī saimnieciskās darbības veikšanai, ja aktīva nodošanas rezultātā Latvija zaudē tiesības uzlikt nodokli nodotajam aktīvam,

j) tā aktīva vērtību, kuru ārvalsts nodokļa maksātāja pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā nodod tā galvenajam uzņēmumam vai citai pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī saimnieciskās darbības veikšanai, ja aktīva nodošanas rezultātā Latvija zaudē tiesības uzlikt nodokli nodotajam aktīvam,

k) hibrīdneatbilstības rezultātu saskaņā ar šā likuma 7.[1] pantu.

(3) Šā panta otrās daļas 2. punkta "a" un "f" apakšpunktu nepiemēro izdevumiem, no kuriem ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

(4) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi darījumiem nosaka, ievērojot Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā vai starptautiskajos finanšu pārskatos noteiktos ieņēmumu un izdevumu atzīšanas principus. Aprēķinot ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi šā panta otrās daļas 2. punkta "a" un "f" apakšpunktā minētajiem objektiem, ja darījuma brīdī atsavinātā aktīva vērtība neatbilst tirgus cenai (vērtībai), neņem vērā ar nodokli apliekamā objekta vērtības samazinājumu, kas radies, to pārvērtējot vai novērtējot patiesajā vērtībā.

(5) Šā panta otrās daļas 2. punkta "b", "c", "d", "e", "f", "i", "j" un "k" apakšpunktā minētos objektus iekļauj pārskata gada pēdējā taksācijas perioda ar nodokli apliekamajā bāzē.

(6) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē, kas noteikta šā panta piektajā daļā, neietver šā panta otrās daļas 2. punkta "b" apakšpunktā minēto debitora parādu summu, ja tā pārskata gadā ir atgūta.

(7) Piemērojot šā panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktu un 2. punkta "f" apakšpunktu, lai noteiktu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, neņem vērā to aktīvu vērtību, kuri pirmstaksācijas periodā ir iekļauti ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.

(8) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu, likvidācijas kvota veidojas kā pozitīva starpība starp likvidējamā nodokļu maksātāja pašu kapitāla vērtību un dalībnieka ieguldīto summu.

(8[1]) Šā panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunkts tiek piemērots arī tiem nodokļa maksātājiem, kuri beidz maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, izņemot gadījumu, kad notikusi reorganizācija, kuras rezultātā atbilstoši šā likuma 18. pantam iegūstošā sabiedrība saņemtos aktīvus saimnieciskās darbības nodrošināšanai turpina lietot Latvijā. Ja nodokļa maksātājs beidz maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, neveicot likvidāciju, tā likvidācijas kvotai tiek pielīdzināta arī uzkrājumiem novirzītā peļņas daļa, kā arī grāmatvedības uzskaitē ārpusbilances posteņos uzskaitītā peļņas daļa un šī summa veido ar nodokli apliekamo bāzi.

(8[2]) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "i" apakšpunktu gadījumā, kad nodotā aktīva uzskaites vērtība neatbilst tā tirgus vērtībai, apliekamajā bāzē iekļauj aktīva tirgus vērtību. Ja nodokļa maksātājs nodod aktīvu, kurš grāmatvedības uzskaitē ir uzskaitīts kā pamatlīdzeklis, un nodokļa maksātāja un tā pastāvīgās pārstāvniecības darījumu uzskaite tiek veikta dalīti, šā aktīva vērtību ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pakāpeniski tādā apmērā, kādā laikposmā pēc aktīva nodošanas tā vērtības samazinājums ir attiecināts uz pastāvīgo pārstāvniecību. Minēto aktīvu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē saskaņā ar šā panta otrās daļas 1. punkta "a" vai "b" apakšpunktu iekļauj tajā taksācijas periodā, kurā nodokļa maksātājs veic peļņas sadali.

(9) Nosakot taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā objekta vērtību dala ar koeficientu 0,8.

(10) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem, aprēķinot nosacīti sadalīto peļņu, darījums ar personu, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, tiek uzskatīts par darījumu ar saistītu personu. Minēto valstu vai teritoriju sarakstu nosaka Ministru kabinets.

(11) Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, individuālajam uzņēmumam, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, ar nodokli apliekamais objekts un nodokļa likme ir noteikta Mikrouzņēmumu nodokļa likumā.

(11[1]) Šā panta otrās daļas 2. punkta "i" apakšpunktu un trīspadsmito daļu neattiecina uz aktīviem, kuri nodoti uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešu periodu, ja tie tiek nodoti:

1) vērtspapīru finansēšanai;

2) kā nodrošinājums;

3) lai izpildītu kapitāla pietiekamības (prudenciālais kapitāls) prasības;

4) likviditātes pārvaldībai.

(11[2]) Šā panta otrās daļas 2. punkts neietver nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības nosacīti sadalīto peļņu, ja nodokļa maksātāja un tā pastāvīgās pārstāvniecības darījumu uzskaite tiek veikta dalīti un pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par gūto ienākumu vai ja no tās ienākuma ārvalstī ir ieturēts nodoklis.

(12) Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai pastāvīgā pārstāvniecība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veic grāmatvedības uzskaiti, sagatavo bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu. Grāmatvedības uzskaitē ietver Latvijā un ārvalstīs šīs pastāvīgās pārstāvniecības patstāvīgi gūtos ieņēmumus.

(13) Pastāvīgās pārstāvniecības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze un ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts tiek noteikts saskaņā ar šā panta otro daļu, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus no peļņas, kuru attiecina uz pastāvīgo pārstāvniecību un kura taksācijas periodā naudas vai citā veidā ir izņemta no pastāvīgās pārstāvniecības, ietverot sadalīto peļņu un nosacīti sadalīto peļņu.

(13[1]) Piemērojot šā panta otrās daļas 2. punkta "j" apakšpunktu gadījumā, kad pastāvīgā pārstāvniecība pārceļ saimnieciskās darbības veidu uz galveno uzņēmumu vai uz citu galvenā uzņēmuma pastāvīgo pārstāvniecību ārpus Latvijas, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to nodošanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo kopā ar aktīviem nodoto saistību (izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem) summa.

(14) Ja nerezidents, izmantojot savu pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā vai attiecinot uz pastāvīgās pārstāvniecības izdevumiem, veic tādus izdevumus, kas saskaņā ar šā panta otro daļu veido ar nodokli apliekamu objektu, tad šā nerezidenta izdevumi ir iekļaujami pastāvīgās pārstāvniecības ar nodokli apliekamajā bāzē.

(15) Šā likuma 2. panta pirmās daļas 3. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem (nerezidentiem) ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi un likmes par gūto ienākumu Latvijā nosaka saskaņā ar šā likuma 5. pantu.

(16) Iekšzemes uzņēmumam, kuram Valsts ieņēmumu dienests piešķīris tonnāžas nodokļa maksātāja statusu, ar nodokli apliekamo bāzi veido divas daļas:

1) šā panta otrajā daļā noteiktie objekti, kuriem piemēro šā likuma 3. pantā noteikto nodokļa likmi, piemērojot šā panta devītajā daļā noteikto koeficientu;

2) ar tonnāžas nodokli apliekamā bāze, kurai piemēro šā panta divdesmit pirmajā daļā noteikto koeficientu.

(17) Ja tonnāžas nodokļa maksātājs papildus šā likuma 1. panta divpadsmitajā daļā minētajai darbībai veic arī citus darījumus, tas veic dalītu ieņēmumu un izdevumu uzskaiti attiecībā uz šiem darījumiem un par tiem maksā uzņēmumu ienākuma nodokli vispārējā kārtībā.

(18) Ja ar nodokļa maksātāju saistītai personai, kura izmanto nodokļu atlaides saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās", tiek izdarīti maksājumi, kas minēti šā likuma 5. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā, nodoklis tiek ieturēts kā no nerezidenta, piemērojot minētajos punktos noteiktās likmes.

(19) Ar tonnāžas nodokli apliekamo bāzi aprēķina, summējot aprēķinātos ar tonnāžas nodokli apliekamos objektus par katru kuģi, kurš izmantots starptautiskajos pārvadājumos un ar to saistītās darbībās.

(20) Ar tonnāžas nodokli apliekamo objektu par katru kuģi, kurš izmantots starptautiskajos pārvadājumos un ar to

saistītās darbībās, aprēķina *euro*, reizinot kuģa neto tonnāžu (tilpību, kas izteikta tilpības vienībās) ar koeficientu (katru atsevišķo tonnāžas daļu reizina ar attiecīgajai daļai noteikto koeficientu, iegūtos rezultātus saskaita un summu reizina ar to taksācijas periodā ietilpstošo kalendāra dienu skaitu, kurās minētais kuģis bijis ekspluatācijā).

(21) Koeficients (izteikts *euro* uz tilpības vienību) piemērojams šādā apmērā:

1) 0,0022 — tonnāžai līdz 1000 tilpības vienībām;

2) 0,0019 — tonnāžai no 1001 līdz 10 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 1000 tilpības vienības;

3) 0,0016 — tonnāžai no 10 001 līdz 25 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 10 000 tilpības vienības;

4) 0,0007 — tonnāžai virs 25 000 tilpības vienībām par tonnāžu, kas pārsniedz 25 000 tilpības vienības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

4.[1] pants. Nodokļa piemaksa kredītiestādēm un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem

(1) Neatkarīgi no šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta noteikumiem kredītiestādes vai patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, kuri ir šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minētie iekšzemes uzņēmumi un 2. panta pirmās daļas 2. punktā minētās pastāvīgās pārstāvniecības, taksācijas gadā veic nodokļa piemaksu.

(2) Šā panta piemērošanai taksācijas gads ir pārskata gads, kurā šā panta pirmajā daļā minētie iekšzemes uzņēmumi Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskatu vai šā panta pirmajā daļā minētās pastāvīgās pārstāvniecības iesniedz pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu, kas sagatavots atbilstoši šā likuma 4. panta divpadsmitajai daļai.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētais nodokļa maksātājs četru mēnešu laikā pēc pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskata iesniegšanas termiņa iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinu.

(4) Taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinā iekļauj šādu informāciju:

1) taksācijas gads, par kuru tiek veikts nodokļa piemaksas aprēķins;

2) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķina summa pēc nodokļiem;

3) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītā ienākuma daļa, par kuru nodokļa maksātājs turpmāk ir tiesīgs samazināt ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu vai dividendēm pielīdzināto izmaksu apmēru;

4) ar nodokli apliekamā summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 2. punktā minētās summas atņemot šīs daļas 3. punktā minēto summu;

5) nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, šīs daļas 4. punktā minētajai summai piemērojot 20 procentu likmi;

6) samaksātā nodokļa summa par taksācijas gadā aprēķināto šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā minēto ar nodokli apliekamo objektu (izņemot ārkārtas dividendes);

7) budžetā maksājamā nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 5. punktā minētās aprēķinātās summas atņemot šīs daļas 6. punktā minēto aprēķināto summu.

(5) Šā panta ceturtās daļas 7. punktā minēto maksājamo nodokļa piemaksu iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz tā mēneša 23. datumam, kas seko mēnesim, kurā iesniegts taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķins.

(6) Piemērojot šā panta ceturto daļu, nodokļa piemaksas aprēķinā neietver nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības finanšu datus, ja tās ieņēmumi un izdevumi tiek uzskaitīti dalīti un pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par tās gūto ienākumu.

(07.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 52. punktu)

4.[2] pants. Nodokļa piemērošana nodokļa maksātājiem, kuru dalībnieki ir tikai fiziskās personas

(1) Neatkarīgi no šā likuma 3. panta pirmās daļas un 4. panta noteikumiem nodokļa maksātāji, kuru dalībnieki taksācijas periodā, kurā tiek aprēķinātas dividendes, ir tikai fiziskās personas, taksācijas periodā aprēķinātajam šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minētajam objektam ir tiesīgi izvēlēties piemērot šā likuma 3. panta piektajā daļā noteikto alternatīvo nodokļa likmi.

(2) Piemērojot šā panta pirmo daļu un nosakot taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minētā objekta vērtību dala ar koeficientu 0,85.

(03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

5. pants. Nerezidenta ar nodokli apliekamais objekts, nodokļa likme un nodokļa ieturēšana

(1) Nerezidentiem ar nodokli apliekamais objekts ir Latvijā gūtie ieņēmumi no saimnieciskās darbības vai ar to saistītām darbībām. Nodoklis tiek ieturēts no tādiem maksājumiem, kurus rezidenti (izņemot fiziskās personas) un pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā nerezidentiem, ja no šiem maksājumiem nav ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek ieturēts no:

1) atlīdzības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem — 20 procenti no atlīdzības summas;

2) atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu — trīs procenti no atlīdzības summas;

3) nerezidentam veiktajiem maksājumiem atbilstoši šā panta sestajai un astotajai daļai;

4) atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu — pieci procenti no atlīdzības summas.

(2) Šā panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē atlīdzība par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu ietver arī ienākumu no akciju vai citu veidu līdzdalības atsavināšanas Latvijā vai ārvalstī izveidotā komercsabiedrībā vai citā personā, ja pārskata gadā, kurā notiek atsavināšana (izņemot līdzdalības atsavināšanu šā likuma 18. pantā minētā reorganizācijas procesa ietvaros), vai iepriekšējā pārskata gadā vairāk nekā 50 procentus no šādas personas aktīvu vērtības tieši vai netieši (caur līdzdalību vienā vai vairākās citās Latvijā vai ārvalstī izveidotās personās) veido vai ir veidojis Latvijā esošs nekustamais īpašums. Nekustamā īpašuma īpatsvaru personas aktīvu vērtībā nosaka, pamatojoties uz personas bilances datiem pēc stāvokļa attiecīgā pārskata gada sākumā. Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīru atsavināšanas ienākumam šo daļu nepiemēro.

(3) Ja nerezidents Latvijā esošu nekustamo īpašumu atsavina citai personai, kurai nav pienākuma saskaņā ar šā panta pirmo daļu ieturēt nodokli izmaksas brīdī, nerezidents 30 dienu laikā no nekustamā īpašuma atsavināšanas dienas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par gūto ienākumu un nomaksā uzņēmumu ienākuma nodokli, piemērojot triju procentu likmi no darījuma vērtības.

(4) Nodokļa maksātājs, kas ir Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, un kas guvis šā panta pirmās daļas 1., 2. un 4. punktā minēto ienākumu, ir tiesīgs iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam pārskatu, kā arī dokumentus, kas pierāda ar gūto ieņēmumu saistīto izdevumu apmēru, aprēķinātajam ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajam ienākumam piemērojot 20 procentu nodokļa likmi. Minētā pārskata aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Šā panta izpratnē vadības un konsultatīvie pakalpojumi ir darbību kopums, ko nerezidents veic tieši vai izmantojot pieaicināto personālu, lai nodrošinātu iekšzemes uzņēmuma (rezidenta) vai cita nerezidenta pastāvīgās pārstāvniecības vadību vai sniegtu iekšzemes uzņēmumam (rezidentam) vai pastāvīgajai pārstāvniecībai nepieciešamās konsultācijas.

(6) Neatkarīgi no jebkuriem šā likuma noteikumiem uzņēmumu ienākuma nodokli, piemērojot 20 procentu likmi, ietur no visiem maksājumiem un dividendēm (izņemot šā panta astotajā daļā minētos maksājumus), ko Latvijas rezidenti vai nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, ieskaitot maksājumus šo personu pārstāvjiem vai maksājumus trešo personu banku kontos un maksājumus, kas veikti savstarpēja norēķinu ieskaita veidā, izņemot maksājumus par preču piegādēm un iegādātajiem Eiropas Savienības vai Eiropas

Ekonomikas zonas publiskās apgrozības vērtspapīriem, ja šīs preces un vērtspapīri tiek iegādāti par tirgus cenām (vērtību).

(7) Pienākums ieturēt un ieskaitīt valsts budžetā nodokli no dividendēm, ko nerezidentam (akciju turētājam vai starpniekam), kas atrodas, ir izveidots vai nodibināts zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, izmaksājušas akciju sabiedrības, kuru akcijas atrodas publiskajā apgrozībā, ir vērtspapīru konta turētājam, kas veic norēķinu ar nerezidentu.

(7^1) Pienākums ieturēt un ieskaitīt valsts budžetā nodokli no šā panta pirmās daļas 2. un 4. punktā, kā arī sestajā daļā minētajām izmaksām, kuras saņem nerezidents kā ieguldījumu fonda vai alternatīvo ieguldījumu fonda dalībnieks, ir ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai vai alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekam, kas veic norēķinu ar nerezidentu.

(7^2) Šā panta pirmās daļas 2. un 4. punkts nav piemērojams maksājumiem, ko veic ieguldījumu fonds vai alternatīvo ieguldījumu fonds tā dalībniekam — ieguldījumu fondam vai alternatīvajam ieguldījumu fondam —, kas reģistrēts un tiek uzraudzīts saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, normatīvajiem aktiem.

(7^3) Šā panta pirmās daļas 2. un 4. punkts nav piemērojams maksājumiem, ko veic privātajam pensiju fondam, kas reģistrēts un tiek uzraudzīts saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts vai valsts, ar kuru Latvijai ir noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, normatīvajiem aktiem.

(8) Neatkarīgi no jebkuriem šā likuma noteikumiem, ja vien nav pienākuma ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli, uzņēmumu ienākuma nodokli ietur no šādiem maksājumiem juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, ieskaitot maksājumus šo personu pārstāvjiem vai maksājumus trešo personu banku kontos un maksājumus, kas veikti savstarpēja norēķinu ieskaita veidā:

1) no procentu maksājumiem — 20 procenti;

2) no maksājumiem par intelektuālo īpašumu — 20 procenti.

(9) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības atļaut neieturēt nodokli no tiem maksājumiem, no kuriem saskaņā ar šā panta sesto daļu ir ieturams nodoklis, ja to izmaksātājs pamatoti pierāda, ka minētie maksājumi netiek izdarīti, lai samazinātu maksātāja apliekamo ienākumu un nemaksātu vai samazinātu Latvijā maksājamos nodokļus. Valsts ieņēmumu dienests anulē piešķirto atļauju, ja nodokļu administrēšanas procesā tas ieguvis informāciju, kas liecina par darījuma patieso apstākļu slēpšanu. Ja piešķirtā atļauja tiek anulēta, maksātājam piemēro šā panta pirmās daļas normu un nodokļa summas, uz kurām attiecas anulētā atļauja, uzskatāmas par nokavēto nodokļa maksājumu.

(10) Šā panta sestajā daļā minētajiem maksājumiem, no kuriem nodoklis izmaksas vietā nav ieturams 20 procentu apmērā, piemērojami šā panta pirmās daļas noteikumi.

(11) Nodokļa maksātājs, kuram saskaņā ar šo pantu bija jāietur nodoklis no nerezidenta ienākuma, bet tas netika ieturēts un iemaksāts budžetā, palielina savu Latvijā maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli par nodokli no nerezidenta ienākuma. Lai aprēķinātu maksājamo nodokli, šajā pantā noteikto nodokļa bāzi dala ar koeficientu 0,8 un reizina ar attiecīgo šajā pantā noteikto nodokļa likmi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

6. pants. Dividendes un dividendēm pielīdzinātās izmaksas

(1) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļa maksātājs taksācijas periodā ir saņēmis dividendes no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, izņemot dividendes, kas saņemtas no personas, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās.

(2) Ja taksācijas periodā saņemto šā panta pirmajā daļā minēto dividenžu apjoms ir lielāks par aprēķināto dividenžu apmēru, starpību var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem (hronoloģiskā secībā), samazinot apliekamajā bāzē iekļaujamo dividenžu apmēru.

(3) Piemērojot šā panta pirmo daļu, nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto aprēķināto dividenžu apmēru tikai par tām dividendēm, par kurām to izmaksātāja rezidences valstī nav ticis samazināts ar nodokli apliekamais ienākums.

(4) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama dividendēm, kuras saņemtas no kapitālsabiedrības, kura peļņas gūšanas periodā bija reģistrējusies kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

(5) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama, ja nodokļa maksātāja vai citas ar nodokļa maksātāju saistītas personas izveidošanas, pastāvēšanas vai veiktā darījuma galvenais nolūks ir bijis izmantot šajā pantā vai likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" dividendēm noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē.

(6) Dividendēm, kuras saņemtas no ieguldījumu fonda vai alternatīvā ieguldījumu fonda, šā panta pirmo daļu piemēro tikai tādā apmērā, kādā ieguldījumu fonds vai alternatīvo ieguldījumu fonds ir saņēmis dividendes no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai saņēmis tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, izņemot dividendes, kas saņemtas no personas, kas atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās.

(7) Piemērojot šā panta sesto daļu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks, izmaksājot pārvaldē esoša Latvijā reģistrēta ieguldījumu fonda vai alternatīvo ieguldījumu fonda dividendes fonda ieguldītājam (nodokļa maksātājam), vienlaikus sniedz informāciju par tā saņemtajām dividendēm Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(8) Šā panta pirmā, otrā, trešā, piektā, sestā un septītā daļa ir piemērojama arī dividendēm pielīdzinātām izmaksām, ja tās saņemtas no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai tādām dividendēm, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis.

6.[1] pants. Nodoklis no būtiskas līdzdalības ārvalsts sabiedrībā

(1) Neatkarīgi no šā likuma 4. panta otrajā daļā minētajiem nosacījumiem nodokļu maksātājs ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu), kas ārvalsts sabiedrībā, kurā nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām pieder būtiska līdzdalība, iegūta no mākslīgi veidotiem darījumiem.

(2) Šā panta pirmā daļa piemērojama arī attiecībā uz nodokļu maksātāja pastāvīgo pārstāvniecību ārvalstī.

(3) Šā panta izpratnē nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām pieder būtiska līdzdalība ārvalsts sabiedrībā, ja ir spēkā viens no šādiem kritērijiem:

1) nodokļu maksātājam pašam vai kopā ar saistītajām personām tieši vai netieši pieder vairāk nekā 50 procentu ārvalsts sabiedrības akciju vai balsstiesību;

2) nodokļu maksātājs pats vai kopā ar saistītajām personām ir tiesīgs saņemt vairāk nekā 50 procentu no ārvalsts sabiedrības peļņas.

(4) Par ārvalsts sabiedrību šā panta izpratnē uzskata:

1) ikvienu ārvalsts juridisku veidojumu, kas attiecīgajā valstī ir patstāvīgs nodokļu maksātājs;

2) jebkuru ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izveidotu ar līgumu saistītu personu grupu;

3) aktīvus, kas ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saskaņā ar līgumu ir nodoti citas personas pārvaldībā.

(5) Ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) ietver nodokļu maksātāja tā pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarācijā, kurā beidzas ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads. Ja nodokļu maksātājam beidz pastāvēt līdzdalība ārvalsts sabiedrībā, ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) ietver nodokļu maksātāja pēdējā taksācijas perioda deklarācijā attiecībā uz to pārskata gadu, kurā nodokļu maksātājam beidz pastāvēt līdzdalība ārvalsts sabiedrībā vai kurā beidz pastāvēt pastāvīgā pārstāvniecība.

(6) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ārvalsts sabiedrības pārskata gada peļņas daļu (aktīvu vērtības pieaugumu) aprēķina proporcionāli nodokļu maksātāja līdzdalībai ārvalsts sabiedrības pamatkapitālā, balsstiesībās vai citās

tiesībās, kas nodrošina būtisku līdzdalību vai tiesības piedalīties peļņas (aktīvu vērtības pieauguma) sadalē.

(7) Šā panta izpratnē par mākslīgi veidotu darījumu uzskatāms darījums (arī darījumu kopums), kura veikšanas galvenais iemesls ir nodokļu priekšrocību gūšana, proti, darījums (arī darījumu kopums) tādā apmērā, kādā ārvalsts sabiedrība vai pastāvīgā pārstāvniecība neuzņemtos riskus vai neiegādātos aktīvus, ja ārvalsts sabiedrību vai pastāvīgo pārstāvniecību nekontrolētu sabiedrība, kurā attiecībā uz šiem riskiem un aktīviem tiek veiktas būtiskās administratīvās vadības funkcijas minētā ienākuma gūšanai.

(8) Šā panta pirmo daļu nepiemēro, ja ārvalsts sabiedrības vai pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gada:

1) peļņa nepārsniedz 750 000 *euro*;

2) ienākumi, kas nav gūti no preču un pakalpojumu realizācijas, nepārsniedz 75 000 *euro*.

(9) Šā panta astotajā daļā minētais izņēmums nav attiecināms uz ārvalsts sabiedrību, kura izveidota vai nodibināta normatīvajos aktos minētajās zemu nodokļu un beznodokļu valstīs vai teritorijās, vai uz tur esošu pastāvīgo pārstāvniecību, vai arī uz ārvalstu sabiedrību, kuras mākslīgi veidotus darījumus audita laikā ir konstatējusi nodokļu administrācija.

(10) Nodokļu maksātājs ir tiesīgs samazināt pārskata gadā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā tas pārskata gadā ir saņēmis dividendes no ārvalsts sabiedrības ienākuma, vai pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, kas saskaņā ar šā panta pirmo daļu kādā no pirmstaksācijas periodiem tika iekļauts ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē.
(13.12.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

7. pants. Ar nodokli apliekamās bāzes palielināšana par nosacītām dividendēm

(1) Nosacītās dividendes iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē tajā taksācijas periodā, kurā nodokļa maksātājs:

1) samazina pamatkapitāla lielumu;

2) pabeidz likvidāciju;

3) reģistrējas par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju.

(2) Neatkarīgi no šā panta pirmajā daļā noteiktā nosacītās dividendes iekļauj kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē tad, kad sabiedrības biedrs samazina ieguldījuma daļas vērtību vai izstājas no kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības.

(3) Piemērojot šā panta pirmās daļas 1. punktu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai, pieņem, ka vispirms pamatkapitālu samazina par to pamatkapitāla daļu, kura tika palielināta, veicot peļņas sadali.

(4) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā nosacītās dividendes ņem vērā, aprēķinot likvidācijas kvotu, kas veidojas kā pozitīva starpība starp likvidējamā nodokļu maksātāja pašu kapitāla vērtību (ieskaitot vērtību, kas radusies, kreditoram atsakoties no savām prasībām) un dalībnieka ieguldīto summu.

(5) Nosacītās dividendes apmērs kooperatīvajai sabiedrībai vai personālsabiedrībai tiek noteikts kā starpība starp kooperatīvās sabiedrības vai personālsabiedrības ieguldījuma (kapitāla) daļas apmēru taksācijas periodā, kurā tiek veiktas izmaiņas, un biedra ieguldīto summu.

7.[1] pants. Hibrīdneatbilstības

(1) Piemērojot šo pantu, ar hibrīdneatbilstību saprot situāciju, kad rezultāts nodokļa maksātāja darbībām ar saistītu uzņēmumu, darbībām starp saistītiem uzņēmumiem, uzņēmuma darbībām attiecībā uz pastāvīgo pārstāvniecību ārpus Latvijas, darbībām starp divām vai vairākām viena un tā paša uzņēmuma pastāvīgajām pārstāvniecībām vai rezultāts dalībai strukturētā pasākumā ir atskaitījums bez iekļaušanas vai dubults atskaitījums.

(2) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ar atskaitījumu bez iekļaušanas saprot maksājuma (arī domājamā maksājuma starp galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai starp divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām) atskaitīšanu jebkurā jurisdikcijā, kas minēto maksājumu uzskata par veiktu (maksātāja jurisdikcija), neveicot tā

iekļaušanu ar nodokli apliekamajā ienākumā saņēmēja jurisdikcijā (jurisdikcija, kurā minētais maksājums ir saņemts vai tiek uzskatīts par saņemtu).

(3) Atskaitījums bez iekļaušanas rodas šādās situācijās:

1) no finanšu instrumenta izrietošs maksājums maksātāja jurisdikcijā, aprēķinot ar nodokli apliekamo ienākumu, ir atskaitīts, bet nav ietverts apliekamajā ienākumā saņēmēja jurisdikcijā un netiek ietverts 12 mēnešu laikā pēc maksātāja jurisdikcijas taksācijas perioda (Latvijā — pārskata perioda) beigām, un finanšu instruments šajās jurisdikcijās tiek definēts atšķirīgi;

2) maksājums hibrīdajai vienībai tiek atšķirīgi attiecināts saņēmēja jurisdikcijā, kurā hibrīdā vienība ir izveidota vai reģistrēta, un jebkuras tādas personas jurisdikcijā, kurai ir dalība minētajā hibrīdajā vienībā;

3) maksājums vienībai, kurai ir viena vai vairākas pastāvīgās pārstāvniecības, tiek atšķirīgi attiecināts uz galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai uz šīs vienības divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām saskaņā ar to jurisdikciju tiesību aktiem, kurās vienība (pastāvīgā pārstāvniecība) darbojas;

4) maksājums tiek veikts neatzītai pastāvīgajai pārstāvniecībai;

5) no hibrīdās vienības saņemts maksājums netiek uzskatīts par tās veiktu maksājumu saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem, bet maksātāja jurisdikcija atļauj to atskaitīt no cita ienākuma, kas nav dubultas iekļaušanas ienākums;

6) domājamais maksājums starp galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību vai starp divām vai vairākām pastāvīgajām pārstāvniecībām netiek par tādu atzīts saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem, bet maksātāja jurisdikcija atļauj to atskaitīt no cita ienākuma, kas nav dubultas iekļaušanas ienākums.

(4) Piemērojot šā panta trešās daļas 1. punktu, no finanšu instrumenta izrietošs maksājums neradīs atskaitījumu bez iekļaušanas, ja maksājumu ir veicis finanšu tirgotājs saskaņā ar tirgus hibrīdo pārvešanu, ar nosacījumu, ka maksātāja jurisdikcijā finanšu tirgotājam apliekamajā ienākumā ir jāietver visi ienākumi, kas saņemti saistībā ar pārvesto finanšu instrumentu.

(5) Piemērojot šā panta pirmo daļu, ar dubultu atskaitījumu, kas rada hibrīdneatbilstību, saprot viena un tā paša maksājuma, izdevumu vai zaudējumu atskaitīšanu to izcelsmes jurisdikcijā (maksātāja jurisdikcija) un citā jurisdikcijā (investora jurisdikcija). Ja maksājumu veikusi hibrīdā vienība vai pastāvīgā pārstāvniecība, par maksātāja jurisdikciju uzskatāma jurisdikcija, kurā ir izveidota vai atrodas hibrīdā vienība vai pastāvīgā pārstāvniecība.

(6) Šā panta piemērošanai:

1) atskaitījums ir summa, kuru uzskata par atskaitāmu no apliekamā ienākuma saskaņā ar maksātāja vai investora jurisdikcijas tiesību aktiem;

2) iekļaušana ir summa, ko ņem vērā, nosakot apliekamo ienākumu saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem. No finanšu instrumenta izrietošs maksājums netiks uzskatīts par iekļautu, ciktāl šis maksājums kvalificējas jebkādai nodokļu atlaidei vienīgi atkarībā no veida, kā minētais maksājums raksturots saskaņā ar saņēmēja jurisdikcijas tiesību aktiem;

3) nodokļa atlaide ir atbrīvojums no nodokļa, nodokļa likmes samazinājums vai jebkāda nodokļu atmaksa vai ieskaits (izņemot ieskaitu par nodokļiem, ko ietur ienākuma izmaksas brīdī);

4) dubultas iekļaušanas ienākums ir jebkura ienākuma daļa, kas ir iekļauta apliekamajā ienākumā saskaņā ar abu to jurisdikciju tiesību aktiem, kurās radusies hibrīdneatbilstība;

5) persona ir fiziskā persona vai vienība;

6) hibrīdā vienība ir jebkura vienība vai pasākums, kuru uzskata par ar nodokļiem apliekamu vienību saskaņā ar vienas jurisdikcijas tiesību aktiem un kuras ienākumu vai izdevumus uzskata par vienas vai vairāku citu personu ienākumu vai izdevumiem saskaņā ar citas jurisdikcijas tiesību aktiem;

7) finanšu instruments ir:

a) jebkurš instruments, ciktāl tas rada finansējuma vai pašu kapitāla atdevi, kam uzliek nodokli saskaņā ar noteikumiem par nodokļu uzlikšanu aizņēmumam, pašu kapitālam vai atvasinātajiem finanšu instrumentiem

saskaņā ar saņēmēja vai maksātāja jurisdikcijas tiesību aktiem,

b) hibrīdā pārvešana ir jebkurš pasākums finanšu instrumenta pārvešanai, ja ar pārvesto finanšu instrumentu saistītā peļņa nodokļu vajadzībām tiek uzskatīta par tādu peļņu, ko vienlaikus gūst vairāk nekā viena no minētā pasākuma pusēm;

8) finanšu tirgotājs ir persona, kas iesaistīta finanšu instrumentu regulāras pirkšanas un pārdošanas uzņēmējdarbības darījumos savā labā peļņas gūšanas nolūkos;

9) tirgus hibrīdā pārvešana ir jebkura hibrīdā pārvešana, kurā iesaistījies finanšu tirgotājs, veicot savu parasto uzņēmējdarbību, kas nav strukturēta pasākuma daļa;

10) neatzīta pastāvīgā pārstāvniecība ir jebkurš pasākums, ko saskaņā ar galvenā uzņēmuma jurisdikcijas tiesību aktiem uzskata par tādu, kas rada pastāvīgo pārstāvniecību, un ko neuzskata par pastāvīgo pārstāvniecību saskaņā ar otras jurisdikcijas tiesību aktiem;

11) strukturēts pasākums ir pasākums, kas saistīts ar hibrīdneatbilstību, ja hibrīdneatbilstības sekas ir paredzētas pasākuma noteikumos, vai pasākums, kas domāts, lai radītu hibrīdneatbilstību, ja vien nodokļa maksātājs vai ar to saistīts uzņēmums pamatoti nav varējis paredzēt hibrīdneatbilstības rašanos un nav izmantojis nodokļu priekšrocību, kas izriet no hibrīdneatbilstības;

12) saistīti uzņēmumi ir:

a) vienība, kurā nodokļa maksātājam ir tieša vai netieša līdzdalība vai pieder vismaz 50 procentu no kapitāla vai balsstiesībām, vai ir tiesības saņemt vismaz 50 procentus no vienības peļņas,

b) persona, kurai ir tieša vai netieša līdzdalība vai pieder vismaz 50 procentu no nodokļa maksātāja kapitāla vai balsstiesībām, vai ir tiesības saņemt vismaz 50 procentus no nodokļa maksātāja peļņas,

c) vienība, kas grāmatvedības uzskaites vajadzībām ir daļa no tā paša koncerna, kurā ietilpst nodokļa maksātājs, uzņēmums, kura pārvaldībā nodokļa maksātājam ir būtiska ietekme, vai uzņēmums, kuram ir būtiska ietekme nodokļa maksātāja pārvaldībā,

d) nodokļa maksātājs un vienība, ja personas tieša vai netieša līdzdalība nodokļa maksātājā un vienas vai vairāku vienību kapitālā vai balsstiesībās ir vismaz 50 procentu,

e) piemērojot šā punkta "a", "b", "c" un "d" apakšpunktu, tiek uzskatīts, ka personai, kas veic kopīgu (saskaņotu) darbību ar citu personu attiecībā uz vienības balsstiesībām vai īpašuma tiesībām tās kapitālā, pieder visas tās pašas balsstiesības vai īpašuma tiesības šajā vienībā, kas tajā pieder šai otrai personai;

13) vienība atkarībā no apstākļiem ietver nodokļa maksātāju un ārvalsts sabiedrību saskaņā ar šā likuma 6.[1] panta ceturto daļu.

(7) Ja hibrīdneatbilstības sekas ir dubults atskaitījums, tad:

1) ja Latvijas Republika ir investora jurisdikcija, nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu, kas arī ārvalstī ir atskaitīta no apliekamā ienākuma;

2) ja Latvijas Republika ir izmaksātāja jurisdikcija, bet nodokļa uzlikšanas vajadzībām investora jurisdikcijā par atskaitījuma summu nav palielināta ar nodokli apliekamā bāze, nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu;

3) nodokļa maksātājam ir tiesības par jebkuru šādu atskaitījumu samazināt dubultās iekļaušanas ienākumu, kas rodas taksācijas vai pēctaksācijas periodā.

(8) Ja hibrīdneatbilstības sekas ir atskaitījums bez iekļaušanas:

1) un ja Latvijas Republika ir izmaksātāja jurisdikcija, tad nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par atskaitījuma summu, kas ārvalstī nodokļa uzlikšanas vajadzībām nav atbilstoši ņemta vērā apliekamā ienākuma noteikšanai;

2) un ja Latvijas Republika ir saņēmēja jurisdikcija un ārvalstī par atskaitījuma summu nav palielināta ar nodokli

apliekamā bāze, tad nodokļa maksātājs palielina ar nodokli apliekamo bāzi par ienākuma summu, kas netika ņemta vērā, aprēķinot ar nodokli apliekamo ienākumu;

3) tad nodokļa maksātājam ir tiesības nepiemērot šīs daļas 2. punktu attiecībā uz hibrīdneatbilstībām, kas rada atskaitījumu bez iekļaušanas atbilstoši šā panta trešās daļas 2., 3., 4. un 6. punktam.

(9) Nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo bāzi palielina par jebkuru maksājumu, ja tas tieši vai netieši rada citas personas ieņēmumus, no kuriem tiek veikti atskaitāmi izdevumi, radot hibrīdneatbilstību, — veicot darījumu vai darījumu sēriju starp saistītiem uzņēmumiem vai tam daļēji iesaistoties strukturētā pasākumā, izņemot gadījumu, kad viena no darījumā vai darījumu sērijā iesaistītajām jurisdikcijām ir veikusi līdzvērtīgu korekciju, novēršot šo hibrīdneatbilstību.

(10) Ja hibrīdneatbilstība ietver neatzītas ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, kas vispārējā gadījumā netiek iekļauts nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamajā bāzē, tad nodokļa maksātājs iekļauj apliekamajā bāzē ienākumu, kas vispārējā gadījumā tiktu attiecināts uz šo pastāvīgo pārstāvniecību. Šī norma nav piemērojama, ja starp Latviju un ārvalsti, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, kurā atrodas pastāvīgā pārstāvniecība, ir stājies spēkā līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, saskaņā ar kuru šis ienākums ir atbrīvots no nodokļa uzlikšanas Latvijā.

(11) Ja hibrīdā pārvešana ir paredzēta, lai attiecībā uz ienākumu, kas izriet no pārvesta finanšu instrumenta, radītu izmaksas brīdī ieturama nodokļa atlaidi vairāk nekā vienai no darījumā iesaistītajām pusēm, nodokļa maksātājs ir tiesīgs piemērot nodokļa atlaidi apjomā, kas ir proporcionāls nodokļa maksātāja neto apliekamajam ienākumam, attiecībā uz šo maksājumu.

(12) Ja viena vai vairākas saistītas nerezidentu vienības, kurām kopumā hibrīdajā vienībā, kas ir izveidota vai atrodas Latvijā, ir iegūta tieša vai netieša līdzdalība vismaz 50 procentu balsstiesību, kapitāla daļu vai tiesību uz peļņas daļu apjomā, atrodas ārvalstī vai ārvalstīs, kuras hibrīdo vienību uzskata par apliekamu personu, šādu hibrīdo vienību uzskata par Latvijas rezidentu un tai uzliek nodokli par tās ienākumu, ciktāl minētajam ienākumam netiek uzlikts nodoklis citādā veidā saskaņā ar Latvijas vai kādas citas jurisdikcijas tiesību aktiem. Šo daļu nepiemēro kolektīvo ieguldījumu uzņēmumam, kas ir ieguldījumu fonds vai instruments, kam ir liels dalībnieku skaits, diversificēts ieguldījumu portfelis un uz ko attiecas investoru aizsardzības regulējums valstī, kurā tas ir izveidots vai atrodas.

(13) Ja nodokļa maksātāja, kurš nodokļu vajadzībām tiek uzskatīts par rezidentu gan Latvijā, gan ārvalstī, maksājumi, izdevumi vai zaudējumi ir atskaitāmi no apliekamā ienākuma arī ārvalstī, tad Latvijas nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamā bāze ir palielināma par šo maksājumu, izdevumu vai zaudējumu summu tiktāl, ciktāl ārvalsts atļauj dubulto atskaitījumu kompensēt ar ienākumu, kas nav dubultās iekļaušanas ienākums. Ja abas valstis ir Eiropas Savienības dalībvalstis un atbilstoši starp tām noslēgtajam līgumam par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas ir stājies spēkā, Latvijā nodokļa maksātāju neuzskata par tās rezidentu, tad nodokļa maksātāja ar nodokli apliekamo bāzi palielina par attiecīgajiem maksājumiem, izdevumiem vai zaudējumiem.

(30.01.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2020. Divpadsmitā daļa stājas spēkā 01.01.2022. Sk. pārejas noteikumu 42. punktu)

8. pants. Ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi

(1) Identificējot ar saimniecisko darbību nesaistītus izdevumus, tos vērtē ne tikai atbilstoši juridiskajai formai, bet arī darījuma ekonomiskajai būtībai.

(2) Pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, tai skaitā:

1) nodokļa maksātāja izdevumus dalībnieku vai darbinieku atpūtai, izklaides pasākumiem un citus labumus dalībniekiem un darbiniekiem, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā, izņemot gadījumu, kad likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;

2) peļņas, apgrozījuma vai cita bāzes lieluma samazinājumu, kuru nodokļa maksātājs veic pēc savas iniciatīvas vai dalībnieka rīkojuma;

3) nodokļa maksātāja izdevumus dāvinājumiem, dāvinājumos pārvērstiem kredītiem un aizdevumiem (izņemot ienākumam pielīdzinātos aizdevumus, par kuriem aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis);

4) ziedojumus, izņemot šā likuma 12. panta pirmajā daļā minētos gadījumus;

5) to aktīvu iegādes izdevumus, kuri iegādāti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, un tiek izmantoti mērķiem, kas nav saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, un šo aktīvu uzturēšanas izdevumus;

6) to aktīvu nolietojuma vērtību, kuri iegādāti līdz 2017. gada 31. decembrim un tiek izmantoti mērķiem, kas nav saistīti ar saimnieciskās darbības nodrošināšanu, vai šo aktīvu vērtības samazinājumu un uzturēšanas izdevumus;

7) reprezentācijas izdevumus un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas kopā pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

8) izdevumus, kas saistīti ar reprezentatīvu automobili (saskaņā ar šā panta astoto daļu);

9) materiālās vērtības, mantiska vai citāda rakstura labumus, kuri izlietoti noziedzīga nodarījuma izdarīšanai, tostarp doti valsts amatpersonai kā kukulis vai valsts vai pašvaldības iestādes darbiniekam, kurš nav valsts amatpersona, vai valsts institūcijas pilnvarotai tādai pašai personai par nelikumīgu darbību izdarīšanu, vai arī privātpersonai komerciālas uzpirkšanas nolūkos;

10) soda naudām, līgumsodiem un naudas sodiem izmantotās summas, ja tās nav samērīgas ar darījuma vērtību vai veiktas saistītai personai vai personai, kas izveidota vai darbojas zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā;

11) dabas resursu ieguves (lietošanas) virslimita summas;

12) negūtos ienākumus no cesijā nodotām tiesībām, izņemot šā panta vienpadsmitajā daļā minētos gadījumus;

13) kredītiestādē ieķīlātā īpašuma uzturēšanas izdevumus, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus, kurus apmaksājusi kredītiestāde;

14) patērētās degvielas izmaksas, kas pārsniedz šā panta piektās daļas 5. punktā noteiktos limitus.

(2^1) Šā panta otrās daļas 2. punktu piemēro:

1) avansa, galvojuma naudas vai rokasnaudas maksājumiem, ja darījums nav uzsākts 12 mēnešu laikā no mēneša, kurā veikts maksājums, iekļaujot tos pārskata gada pēdējā mēneša ar nodokli apliekamajā bāzē. Ja minētais darījums netiek uzsākts 36 mēnešu laikā no mēneša, kurā veikts avansa, galvojuma naudas vai rokasnaudas maksājums, nodokļa maksātājam nav tiesību samazināt nodokļa bāzē iekļautā maksājuma apmēru, precizējot attiecīgā taksācijas perioda deklarāciju;

2) nodokļu revīzijas (audita) laikā konstatētiem ieņēmumiem, kurus nodokļa maksātājs nebija uzrādījis grāmatvedības uzskaitē, kā arī nodokļu revīzijas (audita) laikā konstatētu nepamatotu ieņēmumu samazinājuma summām.

(2^2) Piemērojot šo pantu, šā panta otrās daļas 3. punkts nav attiecināms uz:

1) valstij vai pašvaldībai piederošā publiskajā infrastruktūrā veiktu ieguldījumu, ja vienlaikus ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) ir noslēgts līgums par ieguldījumu veikšanu,

b) nodokļa maksātāja veiktie ieguldījumi tiek uzskaitīti valsts iestādes, valsts kapitālsabiedrības vai pašvaldības grāmatvedības uzskaitē, un ar nodokļa maksātāju parakstīts pieņemšanas un nodošanas akts,

c) ieguldījuma saņēmējam nav noteikts pretpienākums, un tas neveic darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību,

d) ieguldījumi tiek veikti publiskajā infrastruktūrā, kura piesaistīta nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietai un ir nepieciešama šīs saimnieciskās darbības nodrošināšanai;

2) valstij vai pašvaldībai piederoša ceļa uzturēšanas ieguldījumu, ja vienlaikus ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) ir noslēgts līgums par ieguldījumu veikšanu,

b) tiek veikta tāda ceļa uzturēšana, kurš piesaistīts nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietai un ir nepieciešams šīs saimnieciskās darbības nodrošināšanai,

c) ieguldījuma saņēmējam nav noteikts pretpienākums, un tas neveic darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību.

(3) Piemērojot šā panta otrās daļas 7. punktu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē var neiekļaut tikai tos reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas nepārsniedz šā panta otrās daļas 7. punktā noteikto apmēru, ja minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem.

(4) Personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi šā likuma izpratnē ir:

1) izdevumi darbiniekiem paredzētu kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu nodrošināšanai un citi izdevumi darbinieku kolektīva motivēšanai, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai ja likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;

2) *(izslēgts ar 30.01.2020. likumu)*;

3) izdevumi saistībā ar sociālās infrastruktūras objektiem, kas šā likuma izpratnē ir tādi objekti, kuri nav tieši saistīti ar maksātāja saimniecisko darbību un nav paredzēti dzīvesvietas nodrošināšanai darbiniekam:

a) darbinieku izmitināšanas izdevumi, ja darbs notiek arī nakts maiņās,

b) izdevumi par sportam, ēdināšanai un darbinieku bērnu pieskatīšanai paredzētajām telpām;

4) *(izslēgts ar 30.01.2020. likumu)*;

5) darba koplīgumā paredzēto pasākumu izdevumi, kuri nav personificējami.

(5) Neatkarīgi no šajā pantā minētā ar saimniecisko darbību saistīti izdevumi ir:

1) darba devēja darbinieku labā veiktie maksājumi par dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu, izdarītās iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un iemaksātās apdrošināšanas prēmiju summas par darbinieku dzīvības apdrošināšanu (ar līdzekļu uzkrāšanu) saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta piekto daļu;

2) izdevumi darbinieka nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu, ja darba specifikas dēļ darbiniekam nav iespējams nokļūt darbā vai nokļūt pēc darba dzīvesvietā ar sabiedrisko transportu vai sabiedriskā transporta izmantošana, vērtējot pēc ceļā pavadītā laika un sabiedriskā transporta kursēšanas grafika, nav lietderīga salīdzinājumā ar darba devēja nodrošināto transporta pakalpojumu;

3) izdevumi Darba aizsardzības likuma prasību izpildei, kā arī izdevumi, kas saistīti ar profilaktiskiem veselības aizsardzības pasākumiem nozarēs, kurās darba apstākļi to prasa;

4) kredītiestādes veiktie maksājumi par ķīlas uzturēšanas izdevumiem, kas radušies parāda piedziņas procesa laikā, par ķīlas priekšmeta pārņemšanas izdevumiem un nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi (tai skaitā nokavējuma nauda), kurus parādnieks nav veicis par attiecīgo pārņemto nekustamo īpašumu, ja tiek saglabātas tiesības šos maksājumus atprasīt no parādnieka vai parāds netiek atprasīts, jo parāda piedziņa tiesas ceļā nav iespējama lietderības apsvērumu dēļ sakarā ar to, ka parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, bet par tā norakstīšanu tiek nosūtīta informācija debitoram;

5) izdevumi par transportlīdzekļa degvielu (izņemot degvielas izdevumus, kas radušies, izmantojot reprezentatīvo automobili 60 mēnešu periodā no dienas, kad automobilis reģistrēts nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā) neatkarīgi no tā, vai attiecīgais transportlīdzeklis ir izmantots tikai saimnieciskajā darbībā, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu katrā mēnesī saskaņā ar transportlīdzeklim noteikto degvielas patēriņa normu uz 100 kilometriem, kas nepārsniedz izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk kā par 20 procentiem, ja ir izpildīts viens no šādiem kritērijiem:

a) par transportlīdzekli tiek maksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis,

b) transportlīdzeklis ir atbrīvots no aplikšanas ar uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu,

c) nodokļa maksātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu ir atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai atbilstīga mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, vai zvejnieka saimniecība;

6) individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

7) darbinieka vai viņa laulātā, vai ar to radniecībā esošas personas līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē nāves gadījumā piešķirtais bēru pabalsts;

8) izmaksas papildu balvas nodrošināšanai čeku loterijas izlozēm, kuras nodokļa maksātājs veic saskaņā ar Čeku loterijas likuma 9. pantu.

(6) Reprezentācijas izdevumi šā likuma izpratnē ir nodokļa maksātāja izdevumi:

1) nodokļa maksātāja prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī;

2) darījumu partneru un sadarbības partneru uzņemšanai un maltīšu rīkošanai;

3) par mazvērtīgiem priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu un tiek izplatīti, lai popularizētu nodokļa maksātāju.

(7) Šā panta otrā un sestā daļa neattiecas uz izdevumiem par:

1) sava zīmola izveidi un izvietošanu;

2) priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu, kuri tiek pievienoti precei, lai veicinātu pieprasījumu pēc tās un kuru vērtība:

a) nepārsniedz 70 *euro*,

b) pārsniedz 70 *euro*, bet nepārsniedz piecus procentus no reklāmas kampaņas ietvaros reklamētās preces vērtības;

3) nodokļa maksātāja paša izsniegtu dāvanu karti, kura tiek piedāvāta nodokļa maksātāja rīkotā publiskā reklāmas kampaņā un izmantojama tikai nodokļa maksātāja tirdzniecības vai pakalpojuma sniegšanas vietās.

(8) Piemērojot šā panta otrās daļas 8. punktu, izdevumi, kas saistīti ar reprezentatīvo automobili, ir:

1) reprezentatīvā automobiļa iegādes izdevumi un nomas maksa;

2) reprezentatīvā automobiļa ekspluatācijas izdevumi, kas rodas 60 mēnešu periodā no dienas, kad automobilis reģistrēts nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā.

(8^1) Ja automobilis atbilstoši tā patiesajai vērtībai būtu kvalificējams kā reprezentatīvais automobilis, bet nolūkā izvairīties no nodokļa maksāšanas nomas līgumā norādīta automobiļa vērtība, kas neatbilst tā patiesajai vērtībai, tad šā panta otrās daļas 8. punkta piemērošanai nomas izdevumus kvalificē kā saistītus ar reprezentatīvo automobili.

(9) Kvalificējot automobili kā reprezentatīvu automobili šā likuma izpratnē, tiek vērtēta automobiļa iegādes vērtība un uzskaites vērtība grāmatvedībā visā automobiļa izmantošanas laikā, reprezentatīva automobiļa statusu nosakot atbilstoši lielākajai no vērtībām. Nodokļa aprēķināšanas vajadzībām nosakot reprezentatīva automobiļa iegādes vērtības apmēru, ņem vērā arī 12 mēnešu periodā pēc automobiļa iegādes šim automobilim veikto uzlabojumu izmaksas.

(10) Piemērojot šā panta otrās daļas 8. punktu reprezentatīva automobiļa statusa noteikšanai, ja vieglais automobilis tiek nomāts:

1) ar izpirkuma tiesībām, — vieglā automobiļa vērtība ir nomas līgumā ar izpirkuma tiesībām norādītā vērtība;

2) bez izpirkuma tiesībām, — vieglā automobiļa vērtība, ja tā nav norādīta nomas līgumā, ir automobiļa apdrošināšanas līgumā norādītā vērtība.

(11) Šā panta otrās daļas 12. punktu nepiemēro, ja ir ievēroti pirmie divi šīs daļas nosacījumi un viens no pārējiem šīs daļas nosacījumiem:

1) cesionārs ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs vai uzņēmumu ienākuma nodoklim pielīdzināta nodokļa maksātājs;

2) cesionārs ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tās valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;

3) cesijas darījums nenotiek ar saistītu personu;

4) cesijas darījuma vērtība atbilst tā tirgus cenai (vērtībai), kuras aprēķināšanas metodes nosaka Ministru kabinets.

(12) Šā panta otrās daļas 1., 2., 3., 4., 5. un 6. punktā minētie izdevumi netiek uzskatīti par izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, ja tie rodas kapitālsabiedrībai, kam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un normatīvais akts, kas nosaka sociālās uzņēmējdarbības regulējumu, paredz īpašus nosacījumus attiecībā uz šiem izdevumiem.

(13) Ziedojumi sabiedriskā labuma organizācijai netiek uzskatīti par izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, ja tie rodas kapitālsabiedrībai, kam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un normatīvais akts, kas nosaka sociālās uzņēmējdarbības regulējumu, paredz īpašus nosacījumus attiecībā uz šiem ziedojumiem, un ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis informāciju par ziedojuma izlietojumu labdarības pasākumiem, kuru nodrošināšanai kapitālsabiedrībai ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss.

(14) Piemērojot šā panta ceturtās daļas 3. punktu, personāla ilgtspējas pasākumu izdevumos iekļauj pārskata gadā grāmatvedībā izmaksās iekļauto sociālās infrastruktūras aktīvu vērtības samazinājumu, kā arī šo aktīvu atlikušo vērtību, ja aktīvs tiek norakstīts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020., 24.03.2022. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

9. pants. Nedrošie debitoru parādi

(1) Ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj debitoru parādu summu, kura atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

1) tās apmērā izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem, tā ir iekļauta kā izmaksa peļņas vai zaudējumu aprēķinā un parāds nav atgūts 36 mēnešu laikā (60 mēnešu laikā, ja debitoram uzsākta maksātnespējas procedūra) no uzkrājuma izveidošanas dienas vai tam šajā periodā nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums;

2) tā ir iekļauta zaudējumos (izdevumos), ja pirms tam attiecīgajam debitora parādam nav izveidots uzkrājums un parādu summai nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums;

3) par to izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem, tā ir iekļauta kā izmaksa peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši šā panta septītās daļas 3. punktam un parāds nav atgūts 60 mēnešu laikā, skaitot no parāda rašanās brīža, kad preču un pakalpojumu saņēmējam bija jānorēķinās ar preču piegādātāju vai pakalpojumu sniedzēju, bet samaksa netika veikta, un parādu summai nav piemērojams šā panta trešajā daļā minētais atbrīvojums.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais neattiecas uz:

1) kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību izveidotajiem debitoru uzkrājumiem vai to norakstījumiem tieši zaudējumos;

2) attīstības finanšu institūcijas izveidotajiem debitoru parādiem paredzētajiem uzkrājumiem, tai skaitā uz

uzkrājumiem izsniegtajām garantijām (arī eksporta kredītu garantijām), ieguldījumiem riska kapitāla fondos un uzkrājumiem izsniegtajiem kredītiem, īstenojot atbalsta un attīstības programmas.

(3) Šā panta pirmajā daļā noteiktais neattiecas uz parādu summām, ja nodokļa maksātājs veicis visas atbilstošās parādu piedziņas un atgūšanas darbības un ir ievērots šīs daļas 1. punkta nosacījums un vēl viens no citiem šīs daļas nosacījumiem:

1) debitors ir Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tās valsts rezidents, ar kuru Latvija noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;

2) debitors ir valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kas likvidēta atbilstoši attiecīgas institūcijas lēmumam;

3) ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no debitora un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību un komercsabiedrība — debitore — ir izslēgta no uzņēmumu reģistra vai atbilstoša reģistra citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai valstī, ar kuru Latvija noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā;

4) ir tiesas spriedums par parāda piedziņu no debitora — fiziskās personas — un tiesu izpildītāja akts par piedziņas neiespējamību;

5) debitora parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, bet nav lielāka kā 20 *euro*;

6) debitora parāda piedziņa tiesas ceļā nav iespējama lietderības apsvērumu dēļ sakarā ar to, ka debitora parāda summa ir mazāka nekā ar tās atgūšanu saistītie izdevumi, ja iepriekš ir veikti pasākumi parāda atgūšanai, ievērojot nosacījumu, ka attiecīgā debitora parāda summa nepārsniedz 0,2 procentus no nodokļa maksātāja pārskata gada neto apgrozījuma, bet nav lielāka kā 500 *euro*;

7) parāda summa nav atgūta no debitora — fiziskās personas, kura nav ar uzņēmumu saistīta persona, dzēšot tam izsniegto aizdevumu un ievērojot nosacījumu, ka attiecīgā dzēstā summa saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. pantu netiek aplikta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli;

8) parāda summa ir atzīta saskaņā ar kreditoru prasījumu reģistru, kad tiesa ir apstiprinājusi:

a) debitora — juridiskās personas, personālsabiedrības vai individuālā komersanta — maksātnespējas procedūras pabeigšanu,

b) debitora — fiziskās personas — bankrota procedūras pabeigšanu;

9) parāda summa saskaņā ar tiesas nolēmumu atbilst parādnieka tiesiskās aizsardzības procesā vai ārpustiesas tiesiskās aizsardzības procesā tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plānā noteiktajam proporcionālam pamatparāda, līgumsoda vai procentu dzēšanas vai samazinājuma apmēram;

10) parāda summa nav atgūta no debitora, kura darbība ir apturēta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, un tas ir izslēgts no komercreģistra;

11) debitors — fiziskā persona — ir miris;

12) debitors ir atbrīvots no parāda samaksas Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama attiecībā uz neatgūto zaudētā parāda pievienotās vērtības nodokļa summu, par kuru nav samazināta valsts budžetā maksājamā pievienotās vērtības nodokļa summa saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu.

(5) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi (vai pārskata gada pēdējā taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi) par:

1) tādu atgūtā parāda summu, kura ir bijusi iekļauta zaudējumos (izdevumos) vai par kuru izveidots speciālais uzkrājums nedrošiem parādiem, ja šī summa ir iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē kādā no iepriekšējo pārskata gadu taksācijas periodiem;

2) tādu parāda summu vai par tādu samazinātu speciālo uzkrājumu summu, kurai piemērojams šā panta trešajā daļā noteiktais atbrīvojums, ja šī summa ir iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē kādā no iepriekšējo pārskata gadu taksācijas periodiem.

(6) Šā panta normas nav piemērojamas aizdevumiem, kuri saskaņā ar šā likuma 11. pantu ir iekļauti ar nodokli apliekamajā bāzē.

(7) Šā panta pirmās daļas 1. punktu nepiemēro debitoru parādu summai, kurai izveidots uzkrājums nedrošiem parādiem atbilstoši starptautiskajam finanšu pārskatu standartam Nr. 9 "Finanšu instrumenti", kas pieņemts ar Komisijas 2008. gada 3. novembra regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002 (turpmāk — starptautiskais finanšu pārskatu standarts Nr. 9 "Finanšu instrumenti"), ja vienlaikus ir ievērotas šādas prasības:

1) zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība ir sniegusi revidenta ziņojumu par:

a) finanšu pārskatu kā vienota kopuma atbilstību starptautisko finanšu pārskatu standartos noteiktajam, vai

b) finanšu pārskatu atbilstību Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteiktajam, un nodokļu maksātāja finanšu pārskatos tiek iekļauta norāde, ka, atkāpjoties no Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteiktā, debitoru parādi atzīti, novērtēti un norādīti atbilstoši starptautiskajā finanšu pārskatu standartā Nr. 9 "Finanšu instrumenti" noteiktajam;

2) nodokļa maksātājs nodrošina katra uzkrājumos (kredītzaudējumos) iekļautā debitora parāda izsekojamību;

3) nodokļa maksātājam ir izveidota debitoru parādu (finanšu aktīvu) atzīšanas, atgūšanas un aktīva atzīšanas pārtraukšanas (norakstīšanas) grāmatvedības uzskaites kārtība.

(8) Šā panta septīto daļu ir tiesīga piemērot arī Latvijā reģistrēta pastāvīgā pārstāvniecība, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

1) pastāvīgās pārstāvniecības galvenais uzņēmums veic grāmatvedības uzskaiti atbilstoši starptautiskajam finanšu pārskatu standartam Nr. 9 "Finanšu instrumenti", un to apliecina pastāvīgās pārstāvniecības rīcībā esošais galvenā uzņēmuma zvērināta revidenta apstiprināts gada pārskats;

2) pastāvīgās pārstāvniecības grāmatvedības uzskaite uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai nodrošina šā panta septītās daļas 2. un 3. punktā minēto prasību izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.09.2021., 24.03.2022. un 23.09.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2023.)

10. pants. Nodokļa bāzē iekļaujamie palielinātie procentu maksājumi

(1) Ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj procentu maksājumus proporcionāli tam, kādā apmērā pārskata gada parādu saistību (par kurām aprēķināti procentu maksājumi) vidējais apjoms pārsniedz summu, kura vienāda ar četrkāršotu nodokļa maksātāja uzņēmuma gada pārskatā atspoguļoto pašu kapitāla apjomu (pārskata gada sākumā), kas samazināts par ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi un citām rezervēm, kuras nav radušās peļņas sadales rezultātā.

(2) Šā panta pirmo daļu nepiemēro procentu maksājumiem par aizņēmumiem, kas saņemti no tādas finanšu iestādes, kura atbilst abiem šajā daļā minētajiem kritērijiem:

1) tā ir Latvijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā;

2) tā sniedz kreditēšanas vai finanšu līzinga pakalpojumus, un tās uzraudzību veic attiecīgās valsts kredītiestāžu vai finanšu uzraudzības institūcija.

(3) Ja starpība starp procentu maksājumiem un procentu ieņēmumiem pārskata gadā pārsniedz trīs miljonus *euro*, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj procentu maksājumu summu, kas pārsniedz 30 procentus no pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā uzrādītās peļņas pirms aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa, kura palielināta par procentu maksājumiem un aprēķināto nolietojumu.

(4) Ja nodokļa bāze vienlaikus jāpalielina par procentu maksājumiem atbilstoši šā panta pirmajai un trešajai daļai,

to palielina par lielāko no summām, kas noteikta saskaņā ar šā panta pirmo vai trešo daļu.

(4[1]) Šā panta pirmo daļu nepiemēro procentu maksājumiem par:

1) Latvijā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī emitētajiem vērtspapīriem, kas iekļauti tirdzniecībai tirdzniecības vietā, Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē;

2) finansējumu, kas piesaistīts ar Latvijā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrēta un darbības atļauju saņēmuša kolektīvās finansēšanas pakalpojumu sniedzēja starpniecību Kolektīvās finansēšanas pakalpojumu likuma izpratnē (izņemot finansējumu, kuru izsniegusi ar nodokļa maksātāju (finansējuma saņēmēju) saistīta persona);

3) finansējumu, kas piesaistīts ar Latvijā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī licencētas ieguldījumu brokeru sabiedrības Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma izpratnē vai kredītiestādes starpniecību (izņemot finansējumu, kuru izsniegusi ar nodokļa maksātāju (finansējuma saņēmēju) saistīta persona);

4) Latvijā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētas vērtspapīrošanas sabiedrības Vērtspapīrošanas likuma izpratnē emitētajiem vērtspapīriem;

5) aizņēmumu, kas saņemts no Latvijā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrēta un pārvaldīta alternatīvo ieguldījumu fonda Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma izpratnē (izņemot slēgta fonda, ja tā dalībnieks ir ar nodokļa maksātāju (finansējuma saņēmēju) saistīta persona).

(4[2]) Šā panta pirmo daļu nepiemēro mērķsabiedrībām, kuras izveidotas saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.

(5) Šā panta pirmo, trešo un ceturto daļu nepiemēro procentu maksājumiem par:

1) aizņēmumiem, kas saņemti no kredītiestādes, kura ir Latvijas, citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā;

2) aizņēmumiem, kas saņemti no Latvijas Republikas Valsts kases;

3) aizņēmumiem, kas saņemti no attīstības finanšu institūcijas;

4) aizņēmumiem, kas saņemti no Ziemeļu Investīciju bankas, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, Eiropas Investīciju bankas, Eiropas Padomes un attīstības bankas un Pasaules Bankas grupas;

5) Latvijas un citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu publiskās apgrozības parāda vērtspapīriem;

6) aizņēmumiem, kuri tieši vai netieši saņemti no valsts finansēšanas, ārējās tirdzniecības kreditēšanas vai garantēšanas organizācijas, kas ir tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja attiecīgā konvencija ir stājusies spēkā, vai kas ir īpaši norādīta konkrētajā konvencijā par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu;

7) aizņēmumiem, kas saņemti nacionālās nozīmes ilgtermiņa publiskās infrastruktūras projekta finansēšanai Latvijā.

(5[1]) Šā panta pirmo daļu nepiemēro procentu maksājumiem par aizņēmumu, kas saņemts no koncerna sabiedrības, ja finansējums ir piesaistīts koncerna sabiedrību vajadzībām un procentu likme, kas maksājama starp koncerna sabiedrībām, atbilst tirgus cenai, un minētā koncerna sabiedrība attiecīgo finansējumu ir piesaistījusi no šā panta 4.[1] daļas 1. punktā vai piektajā daļā minētajiem avotiem (izņemot finansējumu, kas piesaistīts no personas, kura ir ar kādu no koncerna sabiedrībām saistīta persona).

(6) Šā panta piektās daļas 1. punktā noteikto ir tiesības piemērot arī attiecībā uz procentu maksājumiem, kas veikti kredītiestādei piederošai segto obligāciju sabiedrībai, kura izveidota un darbojas saskaņā ar Segto obligāciju likumu.

(6[1]) Šā panta pirmo un trešo daļu nepiemēro aplēstajiem procentiem par operatīvo nomu, kas grāmatvedībā iegrāmatoti atbilstoši starptautisko finanšu pārskatu standartu prasībām, ja saskaņā ar Latvijas grāmatvedību reglamentējošiem aktiem attiecīgais nomas darījums atbilst operatīvajai nomai.

(7) Šā panta pirmo, trešo un ceturto daļu nepiemēro Latvijas kredītiestādei vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts kredītiestādes Latvijā reģistrētai pastāvīgajai pārstāvniecībai.

(8) Šā panta septītā daļa ir piemērojama arī kredītiestādei piederošai segto obligāciju sabiedrībai, kas izveidota un darbojas saskaņā ar Segto obligāciju likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020., 30.09.2021., 24.03.2022. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

11. pants. Aizdevumi saistītajām personām

(1) Saistītajai personai izsniegts aizdevums ir uzskatāms par nosacītu peļņas sadali un apliekams ar nodokli atbilstoši šā likuma normām.

(2) Kredītiestāde Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neietver aizdevumus, kurus tā izsniedz, pamatojoties uz vispārējiem kreditēšanas nosacījumiem, vai kuri izriet no kredītiestāžu darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

(3) Šā panta pirmo daļu nepiemēro aizdevumam, kuru izsniedzis:

1) dalībnieks nodokļa maksātājam;

2) nodokļa maksātājs tā pastāvīgajai pārstāvniecībai ārvalstī;

3) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības kooperatīvā sabiedrība tās biedriem, ja aizdevums izsniegts sabiedrības biedra saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

(4) Šā panta pirmo daļu nepiemēro:

1) izsniegtajiem aizdevumiem tādā apmērā, kādā nodokļa maksātājs ir saņēmis aizdevumu no personas, kas nav ar nodokļa maksātāju saistīta persona;

2) pārskata gadā izsniegtajiem aizdevumiem, ja pārskata gada sākumā bilancē neveidojas iepriekšējo pārskata gadu nesadalītā peļņa;

3) pārskata gadā izsniegtajiem aizdevumiem tādā apmērā, kādā tie nepārsniedz pārskata gada sākumā reģistrēto pamatkapitālu, no kura atņemta iepriekšējos pārskata gados izsniegtā un neatgūtā kopējā aizdevumu summa, neietverot šīs daļas 1., 4. un 5.punktā minētos aizdevumus;

4) aizdevumiem, kuri izsniegti uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešus;

5) aizdevumiem, kurus izsniegusi kapitālsabiedrība, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir ieguvusi sociālā uzņēmuma statusu, tās statūtos noteiktajām mērķa grupām, kuru atbalstīšanai piešķirts sociālā uzņēmuma statuss.

(5) Taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi samazina par atmaksāto aizdevuma summu, ja kādā no pirmstaksācijas periodiem aizdevumu summa bija iekļauta ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.[1] pantu aizdevums bija aplikts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

12. pants. Nodokļa atvieglojums ziedotājiem

(1) Nodokļa maksātājs, kas ziedojis sabiedriskā labuma organizācijai (kurai šāds statuss piešķirts saskaņā ar Sabiedriskā labuma organizāciju likumu), budžeta iestādei, valsts muzejam — atvasinātai publiskai personai — vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs pārskata gadā izvēlēties vienu no šādiem atvieglojumiem:

1) neiekļaut taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā piecu procentu apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc aprēķinātajiem nodokļiem;

2) neiekļaut taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā divus procentus no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

3) samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par 85 procentiem no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 30 procentus no aprēķinātās uzņēmumu ienākuma nodokļa summas par aprēķinātajām dividendēm.

(2) Šā panta pirmās daļas 1., 2. vai 3. punktā minētais ierobežojums tiek attiecināts uz pārskata gadā veikto ziedojumu kopsummu.

(3) Šā panta pirmo daļu var piemērot arī ziedojumiem tādai nevalstiskai organizācijai, kura reģistrēta citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā un šī nevalstiskā organizācija darbojas Latvijas sabiedriskā labuma organizācijas nosacījumiem pielīdzināmā statusā saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts normatīvajiem aktiem.

(4) Šā panta pirmajā daļā minētās valsts kapitālsabiedrības, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, Latvijas Republikā reģistrētās biedrības, nodibinājumi un reliģiskās organizācijas vai to iestādes, kurām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss saskaņā ar Sabiedriskā labuma organizāciju likumu, līdz nākamā pārskata gada 31. martam sniedz publisku pārskatu par ziedotājiem, to ziedotajām summām un saņemto ziedojumu izlietojumu pārskata gadā.

(5) Manta vai finanšu līdzekļi, kurus nodokļa maksātājs, pamatojoties uz līgumu, bez atlīdzības nodod šā panta pirmajā daļā minētajai organizācijai tās statūtos, satversmē vai nolikumā norādīto mērķu sasniegšanai, ir uzskatāmi par ziedojumu šā panta izpratnē, ja saņēmējam nav noteikts pretpienākums veikt darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību.

(6) Nodokļa atvieglojumu atbilstoši šā panta pirmajai daļai nepiemēro, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) ziedojuma mērķī, kas noteikts ziedojuma saņēmējam, ir ietverta tieša vai netieša norāde uz konkrētu ziedoto līdzekļu saņēmēju, kas ir ar ziedotāju saistīta persona, ziedotāja darbinieks vai šā darbinieka ģimenes loceklis;

2) ziedojuma saņēmējs veic atlīdzības rakstura darbības, kas vērstas uz labuma gūšanu ziedotājam, ar ziedotāju saistītai personai vai ziedotāja radiniekam līdz trešajai pakāpei, vai laulātajam, vai nodrošina ziedotāja intereses, kas nav saistītas ar filantropiju;

3) ziedotājam nodokļu parāda kopsumma tā taksācijas perioda pirmajā dienā, kurā veikts ziedojums, pārsniedz 150 *euro*, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām";

4) ziedojuma saņēmējs ir izvietojis publiskas norādes ar ziedotāja zīmolu, vai ziedojuma saņēmēja nosaukumā ir nepārprotama norāde uz ziedotāja zīmolu vai tā elementiem, vai nosaukumu. Ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) iekļaušana ziedotāju sarakstā, ja katra atsevišķa ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) izvietojums nepārsniedz vienu divdesmito daļu no teksta laukuma, neliedz ziedotājam piemērot nodokļa atvieglojumu;

5) nodokļa maksātājs, kas ziedo Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētai nevalstiskai organizācijai, kopā ar gada pārskatu nav iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam dokumentus, kas apliecina, ka:

a) ziedojuma saņēmējs ir kādas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents,

b) ziedojuma saņēmējam ir sabiedriskā labuma organizācijai pielīdzināms statuss rezidences valstī,

c) ziedojuma saņēmējs darbojas sabiedriskā labuma jomā, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai

kādai tās daļai, it sevišķi ja tā vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskās sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu, sociālās labklājības celšanu,

d) vismaz 75 procenti no maksātāja ziedotās summas izlietoti sabiedriskā labuma mērķiem.

(7) Šā panta sestās daļas 4. punkta izpratnē zīmola elementi ir zīmola unikālās zīmes, kas ļauj identificēt zīmolu lielākajai patērētāju daļai.

(8) Šā panta pirmās daļas 3. punktā noteikto atlaidi ir tiesības piemērot pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa samazinājuma, kas veikts saskaņā ar šā likuma 15. pantu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.03.2021. un 24.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 21.04.2022.)

13. pants. Akciju atsavināšanas ienākuma neiekļaušana nodokļa bāzē

(1) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļu maksātājs taksācijas periodā ir guvis ienākumu no tādu tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši.

(2) Ja, piemērojot šā panta pirmo daļu, taksācijas periodā gūtais ienākums no akciju atsavināšanas pārsniedz taksācijas periodā ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru, starpību var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem (hronoloģiskā secībā), samazinot apliekamajā bāzē iekļaujamo dividenžu summu.

(3) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz tādas personas akcijām, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, kā arī uz tādas personas akcijām (izņemot publiskajā apgrozībā esošās akcijas), kuras aktīvu vērtību pārskata gadā, kurā notiek atsavināšana, vai iepriekšējā pārskata gadā vairāk nekā 50 procentu apmērā veido Latvijā esošs nekustamais īpašums, ja ienākuma daļa neveido ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamu objektu.

(4) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu akcijām.

(5) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama, ja nodokļa maksātāja vai citas ar nodokļa maksātāju saistītas personas izveidošanas, pastāvēšanas vai veiktā darījuma galvenais nolūks ir bijis izmantot šajā pantā vai likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" akcijām noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē.

(6) Šā panta pirmā daļa ir piemērojama arī ienākumam, ko no slēgtā alternatīvo ieguldījumu fonda guvis tā ieguldītājs, fondam atsavinot tam piederošās tiešās līdzdalības akcijas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši, ar nosacījumu, ka nodokļu maksātājs ir slēgtā alternatīvo ieguldījumu fonda ieguldītājs vismaz 36 mēnešus minēto akciju turēšanas periodā. Šo daļu piemēro, pamatojoties uz alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieka (arī ārvalsts sabiedrības vai pārvaldnieka) izsniegtu apliecinājumu, kurā norādīts fonda atsavināto akciju turēšanas periods, ieguldītāja līdzdalības attiecīgajā fondā periods un ienākuma apmērs, kas iegūts no attiecīgo akciju atsavināšanas (kam piemērojama šā panta pirmā daļa).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. un 25.03.2021. likumu, kas stājas spēkā 20.04.2021. Sk. pārejas noteikumu 45. punktu)

14. pants. Nodokļa atvieglojums nodokļa maksātājiem, kas veic lauksaimniecisko darbību

Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt pārskata gada ar nodokli apliekamo bāzi apjomā, kas atbilst 50 procentiem no summas, kas saņemta kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet ne vairāk kā par taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto ar nodokli apliekamo objektu kopsummu.

15. pants. Nodokļu dubultās uzlikšanas novēršana

(1) Saskaņā ar šā likuma noteikumiem taksācijas periodā aprēķināto nodokli par dividendēm var samazināt par summu, kas ir vienāda ar ārvalstīs samaksāto nodokli, ja nodokļa nomaksa ārvalstīs ir apliecināta ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas apstiprinātiem dokumentiem, kuros uzrādīts apliekamais ienākums un ārvalstīs samaksātā nodokļa summa.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktā samazinājuma summa nedrīkst pārsniegt tādu summu, kas būtu vienāda ar Latvijā aprēķināto nodokli par dividendēm no ārvalstīs gūtā ienākuma.

(3) Ja rezidents vai pastāvīgā pārstāvniecība taksācijas periodā gūst ienākumus vairākās ārvalstīs, šā panta pirmās un otrās daļas noteikumi ir piemērojami atsevišķi katrā ārvalstī gūtajam ienākumam.

(4) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļa maksātājs taksācijas periodā saņēmis ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākumu, ja pastāvīgā pārstāvniecība ārvalstī maksā nodokli par gūto ienākumu vai no saņemtā ienākuma ārvalstī ir ieturēts nodoklis.

(4^1) Šā panta ceturto daļu piemēro, ja nodokļa maksātāja ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības aktīvus un pasīvus un ar tās darbību saistītos ieņēmumus un izdevumus uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām uzskaita dalīti.

(5) Šā panta ceturtā daļa nav piemērojama ienākumam no ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības, kas atrodas vai ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā.

(6) Ja taksācijas periodā saņemtais ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības ienākums ir lielāks par ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru vai ārvalstīs samaksātā nodokļa summa, ievērojot šā panta otrās daļas nosacījumus, ir lielāka par uzņēmumu ienākuma nodokļa summu, kas aprēķināta par dividendēm, starpību var segt nākamajos taksācijas periodos hronoloģiskā secībā attiecīgi no ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēra un uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kas aprēķināta par dividendēm.

(7) Ja šā panta pirmajā daļā minētais ienākums gūts ar viena vai vairāku finanšu starpnieku starpniecību, tad nodokļa nomaksu ārvalstī var apliecināt ar dokumentiem, kuri apstiprina, ka nodokļi no publiskās apgrozības vērtspapīru ienākuma ārvalstī ir nomaksāti, un kurus attiecīgajam finanšu starpniekam izsniegusi nodokļu iekasēšanas institūcija Eiropas Savienības dalībvalstī vai valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu vai līgumu par informācijas apmaiņu attiecībā uz nodokļiem, ievērojot nosacījumu, ka minētajos dokumentos ir identificēti attiecīgie vērtspapīri, kuru patiesais labuma guvējs ir Latvijas nodokļa maksātājs. Šajā gadījumā Latvijas nodokļa maksātājs kopā ar ārvalsts nodokļu iekasēšanas institūcijas finanšu starpniekam izsniegtajiem dokumentiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu, kurā apliecina nodokļa nomaksu ārvalstī un apstiprina, ka ir gatavs segt likumos paredzēto soda un nokavējuma naudu, ja informācijas apmaiņas ceļā tiks noskaidrots, ka nodoklis ārvalstī nav samaksāts.

(8) Šā panta pirmo daļu attiecībā uz ienākumu, kas gūts ar viena vai vairāku finanšu starpnieku starpniecību, var piemērot arī, pamatojoties uz dokumentiem, kurus izsniedzis ārvalsts finanšu starpnieks — Eiropas Savienības dalībvalsts vai tādas valsts rezidents, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu vai līgumu par informācijas apmaiņu attiecībā uz nodokļiem, ja šī konvencija vai līgums ir stājies spēkā, un kuri apstiprina nodokļa nomaksu ārvalstī no publiskās apgrozības vērtspapīru ienākuma, ievērojot nosacījumu, ka tajos ir identificēti attiecīgie vērtspapīri, kuru patiesais labuma guvējs ir Latvijas nodokļa maksātājs. Šajā gadījumā Latvijas nodokļa maksātājs kopā ar finanšu starpnieka izsniegtajiem dokumentiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam rakstveida iesniegumu, kurā apliecina nodokļa nomaksu ārvalstī un apstiprina, ka ir gatavs segt likumos paredzēto soda un nokavējuma naudu, ja informācijas apmaiņas ceļā tiks noskaidrots, ka nodoklis ārvalstī nav samaksāts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

16. pants. Nodokļa ieturēšana un informācijas sniegšana

(1) Šā likuma 2. panta pirmajā vai otrajā daļā minētā persona, kas izmaksā šā likuma 5. panta pirmajā, sestajā un astotajā daļā minēto maksājumu summas, ietur nodokli izmaksas brīdī un iemaksā to vienotajā nodokļu kontā līdz nākamā mēneša 23. datumam. Ieturamo nodokli aprēķina, reizinot nodokļa likmi ar izmaksājamo summu.

(2) Šā likuma 2. panta pirmajā vai otrajā daļā minētajai personai ir pienākums Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un termiņos sniegt Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par nerezidentiem izmaksātajām summām, kā arī ieturēto nodokli.

(3) Ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem ir pienākums līdz nākamā pārskata gada pirmā mēneša 20. datumam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sniegt Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par visu veidu maksājumiem to pārvaldē esošo ieguldījumu fondu vai alternatīvo ieguldījumu fondu ieguldītājiem.

(4) Nodokļa maksātājs pārskata gada pēdējā mēneša uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļauj informāciju

par šā likuma 4. panta 8.^{2} daļā minēto aktīvu summu.

(5) Nodokļa maksātājs, kas izvēlējies piemērot šā likuma 4.^{2} pantu, aprēķinot dalībniekiem izmaksājamās šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "a" apakšpunktā minēto dividenžu summas, ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2019., 30.01.2020. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

17. pants. Deklarācijas sagatavošana un nodokļa maksāšana

(1) Nodokļa maksātājs patstāvīgi sagatavo uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju (turpmāk — deklarācija). Deklarācijā iekļaujamo informāciju nosaka Ministru kabinets. Nodokļa maksātājs deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam līdz pēctaksācijas perioda (nākamais mēnesis pēc taksācijas perioda) 20. datumam.

(2) Tonnāžas nodokļa maksātājs patstāvīgi sagatavo šā panta pirmajā daļā minēto deklarāciju un tonnāžas nodokļa deklarāciju, kuras formu apstiprina Ministru kabinets. Nodokļa maksātājs šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā abas minētās deklarācijas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam un šā panta septītajā daļā noteiktajā termiņā iemaksā valsts budžetā uzņēmumu ienākuma nodokli, tai skaitā tonnāžas nodokli.

(3) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs neiesniegt Valsts ieņēmumu dienestam deklarāciju par to taksācijas periodu, kurā neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams objekts, izņemot deklarāciju par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi.

(4) Ja nodokļa maksātājs Valsts ieņēmumu dienestam līdz 20. datumam nav iesniedzis deklarāciju par taksācijas periodu, Valsts ieņēmumu dienests pieņem, ka nodokļa maksātājam taksācijas periodā neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekama bāze un deklarācija ir iesniegta, bet deklarācija, kura tiek iesniegta pēc 20. datuma, ir uzskatāma par taksācijas perioda deklarācijas labojumu, izņemot deklarāciju par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi.

(5) Piemērojot šā likuma 12. panta pirmās daļas 3. punktu un 14. pantu, nodokļa maksātājs ir tiesīgs iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam precizētu attiecīgā taksācijas perioda deklarāciju, kas attiecas uz pārskata gadu, kurā veikts ziedojums vai saņemts valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Piemaksai, kas radusies minētā precizējuma rezultātā, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto nokavējuma naudu.

(6) Nodokļa maksātājs, kuram pasludināts maksātnespējas process, bet attiecībā uz kuru administrators nav pieņēmis lēmumu par parādnieka saimnieciskās darbības turpināšanu pilnā vai ierobežotā apjomā, pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarāciju iesniedz kopā ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

(7) Aprēķināto nodokli nodokļa maksātājs patstāvīgi iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz pēctaksācijas perioda 23. datumam.

(7^{1}) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli, kas aprēķināts par šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā (izņemot ārkārtas dividendes) minēto ar nodokli apliekamo objektu, hronoloģiskā secībā samazināt par šā likuma 4.^{1} pantā noteiktajā kārtībā iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.

(8) Nodokļa piemaksai, kas veidojas pēc labojumiem deklarācijā par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi, ja labojumi veikti, pamatojoties uz izmaiņām, kas veidojušās, sagatavojot gada pārskatu, kurš iesniegts Valsts ieņēmumu dienestam noteiktajā termiņā, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktās nokavējuma naudas.

(8^{1}) Piemērojot šā panta astoto daļu, nodokļa piemaksai, kas veidojas pastāvīgajai pārstāvniecībai pēc labojumiem deklarācijā par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi, nepiemēro likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto nokavējuma naudu, ja labojumi veikti, precizējot peļņas vai zaudējumu aprēķinu un bilanci, un labotā deklarācija iesniegta Valsts ieņēmumu dienestam četru mēnešu laikā pēc pārskata gada pēdējā mēneša. Minētais nav attiecināms uz gadījumiem, kad pastāvīgā pārstāvniecība beidz saimniecisko darbību Latvijā.

(9) Pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads ir kalendāra gads. Pastāvīgās pārstāvniecības bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

(10) Ja pastāvīgā pārstāvniecība izbeidz darbību, tā iesniedz deklarāciju, bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu 20 dienu laikā pēc darbības izbeigšanas.

(11) Ja par pārskata gadu aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa summa ir mazāka par 50 *euro*, tad nodokļa maksātājs pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarācijā norāda budžetā maksājamā nodokļa starpību, kas kopā ar pārskata gadā aprēķināto nodokli veido 50 *euro*, ko iemaksā budžetā šā panta septītajā daļā noteiktajā termiņā. Saskaņā ar šo daļu budžetā papildus iemaksājamā nodokļa summa nav uzskatāma par nodokļa pārmaksu.

(12) Šā panta vienpadsmito daļu nepiemēro, ja īstenots viens no šādiem nosacījumiem:

1) pārskata gadā sabiedrība reģistrēta uzņēmumu reģistrā;

2) pārskata gadā ir pabeigts sabiedrības likvidācijas process;

3) nodokļa maksātājs pārskata gadā ir veicis iedzīvotāju ienākuma nodokļa vai valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbinieku ne mazāk kā 100 *euro* apmērā;

4) sabiedrībai uzsākts maksātnespējas process.

(13) *(Izslēgta no 01.01.2021. ar 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)*

(14) *(Izslēgta no 01.01.2021. ar 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)*

(15) *(Izslēgta no 01.01.2021. ar 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)*

(16) *(Izslēgta no 01.01.2021. ar 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019. Sk. Pārejas noteikumu 41. punktu)*

(17) Nodokļa maksātājs — nerezidents — pārskatu par nodokļa aprēķinu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu Valsts ieņēmumu dienestam var iesniegt 12 mēnešu laikā no darījuma brīža.

(18) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests saņem un izskata pārskatu par nodokļa aprēķinu un atmaksā nodokli, kā arī nosaka kopā ar pārskatu iesniedzamos dokumentus.

(19) Šā panta normas nav piemērojamas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, individuālajam uzņēmumam, kā arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai, kas reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

(20) Neatkarīgi no tā, vai nodokļa maksātājs beidz maksāt nodokli likvidācijas procesa ietvaros (izņemot reorganizāciju) vai neveicot likvidāciju, šā likuma prasības attiecībā uz aktīviem, kuri nav aplikti ar nodokli, tiek piemērotas tā, it kā nodokļa maksātājs beigtu pastāvēt, veicot likvidāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2019., 30.01.2020. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

18. pants. Īpaši nosacījumi reorganizācijas gadījumos

(1) Taksācijas periodā, kurā pabeigta reorganizācija, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to atsavināšanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo saistību vērtība, izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem un reorganizācijas procesā kopā ar aktīviem ir nodotas iegūstošajam uzņēmumam.

(1^1) Šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz reorganizācijas procesā — saimnieciskās darbības veida vai veidu nodošanas procesā, apvienošanas vai sadalīšanas procesā — pārvestajiem aktīviem, ja šos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpina lietot cits uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs.

(2) Ja saimniecisko darbību turpina sabiedrība nerezidents, izmantojot pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā, nodoklis tiek uzlikts saskaņā ar šā likuma 4. panta divpadsmito, trīspadsmito un četrpadsmito daļu.

(3) Šā panta pirmās, $1.^1$ un otrās daļas noteikumi piemērojami arī juridiskās adreses pārcelšanas gadījumā, ja aktīvi un pasīvi pēc juridiskās adreses pārcelšanas attiecināmi uz pastāvīgo pārstāvniecību Latvijā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

19. pants. Atbildība

(1) Par šā likuma pārkāpumiem, kā arī par Grāmatvedības likumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas attiecīgajam subjektam nosaka gada pārskata sagatavošanas kārtību, noteiktās grāmatvedības uzskaites pārkāpumiem, ja to rezultātā samazināta ar nodokli apliekamā bāze, tiek piemērota likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktā atbildība par nodokļu pārkāpumiem, kā arī atbildība, kas paredzēta citos normatīvajos aktos, kas nosaka administratīvo un kriminālo atbildību.

(2) Ja summas izmaksātājs nav ieturējis un iemaksājis budžetā nodokli šā likuma 16. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā vai nav sniedzis informāciju saskaņā ar šā likuma 16. panta otro vai trešo daļu, tas ir atbildīgs saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām", kā arī citiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka administratīvo un kriminālo atbildību.

(3) Par šā likuma 5. panta pirmās, sestās un astotās daļas, 6. panta septītās daļas, 16. panta otrās un trešās daļas piemērošanas pārkāpumiem attiecībā uz pārvaldē esošu ieguldījumu fondu vai alternatīvo ieguldījumu fondu ir atbildīga attiecīgi ieguldījumu pārvaldes sabiedrība vai alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.01.2020. un 07.12.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

20. pants. Atsevišķu likuma normu piemērošanas kārtība

Atsevišķu šā likuma normu piemērošanai Ministru kabinets nosaka:

1) šajā likumā lietoto terminu piemērošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai;

2) ar nodokli apliekamās bāzes noteikšanas kārtību, ņemot vērā dažādos apstākļus, šajā likumā minētos ierobežojumus un citus nosacījumus, kuri konkrētā situācijā ietekmē nodokļa bāzes apmēru;

3) kārtību, kādā tiek sniegta informācija par nerezidentiem veiktajiem maksājumiem, kā arī par ieturēto nodokli no nerezidentiem izmaksātajām summām;

4) īpašus nosacījumus ar nodokli apliekamā objekta noteikšanai iekšzemes uzņēmumiem, nerezidentu pastāvīgajām pārstāvniecībām, ja tās veic darījumus ar personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās;

5) procedūras, lai atbrīvotu no nodokļa ieturēšanas maksājumus, ko Latvijas iekšzemes uzņēmums vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība veic personai, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā;

6) darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanai izmantojamās metodes un kārtību, ja darījums noticis starp saistītām personām;

7) šā likuma normu praktiskās piemērošanas ilustrācijai nepieciešamos piemērus;

8) nodokļa maksātāja reorganizācijas gadījumā — nodokļa piemērošanas kārtību;

9) par nerezidenta gūto ienākumu Latvijā iesniedzamā pārskata formu un iesniegšanas kārtību;

10) kārtību un termiņus, kādos nodokļa maksātājs sniedz Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par nerezidentiem izmaksātajām summām, kā arī ieturēto nodokli;

11) kārtību, kādā sniedzama informācija par ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu saņemtajām dividendēm vai dividendēm pielīdzinātu ienākumu, par kuru var samazināt ieguldītāja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi;

12) kritērijus, pēc kuriem iekšzemes uzņēmuma veiktās darbības atzīstamas par kuģu stratēģisko, komerciālo un tehnisko vadīšanu un apkalpes komplektēšanas vadīšanu, kā arī kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests iekšzemes uzņēmumam piešķir tonnāžas nodokļa maksātāja statusu, un dokumentus, kādus iekšzemes uzņēmums iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam tonnāžas nodokļa maksātāja statusa iegūšanai un nodokļa administrēšanas nodrošināšanai;

13) kārtību, kādā kredītiestāde ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neietver aizdevumus, kurus

tā izsniedz, pamatojoties uz vispārējiem kreditēšanas nosacījumiem, vai kuri izriet no kredītiestāžu darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē:

1) likums "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 7., 24. nr.; 1996, 9., 15. nr.; 1997, 8., 24. nr.; 1998, 8., 21. nr.; 1999, 6., 24. nr.; 2000, 9. nr.; 2001, 1., 5., 24. nr.; 2003, 15. nr.; 2005, 2., 24. nr.; 2006, 1. nr.; 2007, 3., 12., 24. nr.; 2009, 1., 15., 21. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 175., 200. nr.; 2010, 102., 131., 170., 206. nr.; 2011, 204. nr.; 2013, 53., 119., 194., 232. nr.; 2014, 247., 257. nr.; 2015, 42. nr.; 2016, 31., 41. nr.);

2) likums "Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura fondu un citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2013, 119. nr.).

2. Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu, kas sākās 2017. gadā, par mēnešiem līdz 2017. gada 31. decembrim aizpilda un iesniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 548 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu".

3. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nodokļa maksātājs uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo finanšu (starpperiodu) pārskatu un uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju:

1) saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normām un saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 548 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu" par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017. gada 31. decembrim un līdz 2018. gada 30. aprīlim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam;

2) saskaņā ar šo likumu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām un vienlaikus ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, bet ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

4. Ja personālsabiedrības, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, kas līdz 2017. gada 31. decembrim atbilda noteiktajiem atbilstības kritērijiem, dzīvokļu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības, automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības, laivu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības vai dārzkopības kooperatīvās sabiedrības pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, sabiedrība attiecīgā ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo finanšu (starpperiodu) pārskatu un:

1) deklarāciju saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normām par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017. gada 31. decembrim;

2) deklarāciju saskaņā ar šo likumu par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām.

5. Nodokļa maksātājs, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta noteikto avansa maksājumu apmēru par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam, katru mēnesi līdz 20. datumam iemaksā valsts budžetā uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa maksājumu, kas atbilst vienai divpadsmitajai daļai no aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa, kurš, nepiemērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" $20.^{1}$ pantā noteikto atlaidi, ir aprēķināts par taksācijas periodu, kas sākās 2016. gadā. Minētos avansa maksājumus ņem vērā, veicot nodokļa maksājumu, kas aprēķināts saskaņā ar deklarāciju, par taksācijas periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam.

6. Informāciju, kas jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 24. pantu, iesniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 4. jūlija noteikumiem Nr. 556 "Likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi".

7. Valsts kapitālsabiedrības, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētās valsts kultūras funkcijas, par taksācijas

periodu, kas sākās 2017. gadā, līdz 2017. gada 31. decembrim uzskaita saņemtos ziedojumus, sniedz publisku pārskatu par ziedotājiem, to ziedotajām summām un saņemto ziedojumu izlietojumu saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1648 "Noteikumi par pasākumiem, kas jāveic valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas un saņem ziedojumus".

8. Nodokļa maksātājs ir tiesīgs neiekļaut ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē dividendes, kas tiek aprēķinātas, sadalot peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī.

9. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8. punktu, pirms peļņas sadales atlikušo nesadalīto peļņu turpmākajos pārskata gados samazina par aprēķinātajām dividendēm un turpmāko pārskata gadu zaudējumiem piemēro metodi "pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO).

10. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8., 31. un 34. punktu par nesadalīto peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī, uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām to samazina šādā kārtībā:

1) par zaudējumiem, kuri radušies turpmākajos pārskata gados;

2) par aprēķinātajām dividendēm, kurām piemērots šo pārejas noteikumu 8. punkts;

3) par debitoru parādiem, kuri, piemērojot šo pārejas noteikumu 31.punkta 1. apakšpunktu, ir samazinājuši apliekamo ienākumu;

4) par aizdevumiem, kuriem piemērots šo pārejas noteikumu 34. punkts.

11. Piemērojot šo pārejas noteikumu 8. punktu, kredītiestāde nekoriģē pārskata gada peļņu un nesadalīto peļņu, kura uzrādīta nodokļa maksātāja bilancē 2017. gada 31. decembrī, par 2018. gada 1. janvārī izveidotajiem uzkrājumiem debitoru parādiem par periodu līdz 2018. gada 1. janvārim saistībā ar pāreju no starptautiskā grāmatvedības standarta Nr. 39 "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana" uz starptautisko finanšu pārskatu standartu Nr. 9 "Finanšu instrumenti", kas pieņemts ar Komisijas 2008. gada 3. novembra regulu (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002.

12. Šo pārejas noteikumu 8. punktu nepiemēro dividendēm vai dividendēm pielīdzinātajām izmaksām, kuras aprēķina:

1) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām, kas līdz 2017. gada 31. decembrim atbilda noteiktajiem atbilstības kritērijiem;

2) dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;

3) automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;

4) laivu garāžu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām;

5) dārzkopības kooperatīvajām sabiedrībām;

6) kapitālsabiedrības nesadalītās peļņas daļai, kas gūta periodā, kurā kapitālsabiedrība bija reģistrējusies kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

13. Nodokļa maksātājs, kura uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, var samazināt pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) par dividendēm aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par summu, kas aprēķināta 15 procentu apmērā no kopējās nesegto zaudējumu summas. Ja šī summa pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) netiek izmantota vai tiek izmantota tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt uz uzņēmumu ienākuma nodokli, kas nākamajos četros pārskata gados aprēķināts par dividendēm, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) par iepriekš izmantoto atlaides apmēru.

14. Šo pārejas noteikumu 13. punktā minētā nodokļa samazinājuma summa pārskata gadā nevar pārsniegt 50 procentus no uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kas attiecīgajā pārskata gadā aprēķināta par dividendēm.

15. Valsts kapitālsabiedrība, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas un kuras uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, kas radušies, piemērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 9. panta otrās daļas 1. punktu, un kas nav dzēsti, atgūstot līdzekļus no kreditora, ir tiesīga samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli par 15 procentiem no kopējās nesegto zaudējumu summas, kas radusies, piemērojot minēto likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu.

16. Ja šo pārejas noteikumu 15. punktā minētā kapitālsabiedrība veic arī saimniecisko darbību, kas nav valsts deleģētas funkcijas, nodokļa samazinājumu var piemērot, ja valsts kapitālsabiedrība nodrošina dalītu valsts deleģēto funkciju un saimnieciskās darbības funkciju grāmatvedības kārtošanu un attiecīgi dalītu uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu. Šo pārejas noteikumu 15. punktā minētais nodokļa samazinājums piemērojams tikai uzņēmumu ienākuma nodokļa daļai par darījumiem, kas attiecināmi uz valsts deleģētajām funkcijām. Ja pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) šo pārejas noteikumu 15. punktā minētais nodokļa samazinājums netiek izmantots vai tiek izmantots tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt (samazinot nodokli) uz nākamajiem pārskata gadiem aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokļa daļu par darījumiem, kas attiecināmi uz valsts deleģētajām funkcijām, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu par iepriekš izmantoto atlaides apmēru.

17. Nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par uzkrājumiem, kuri izveidoti līdz 2017. gada 31. decembrim un tiek samazināti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, ja šie uzkrājumi to izveidošanas periodā tika iekļauti ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā un ar 2018. gada 1. janvāri ir uzskaitīti dalīti no citiem uzkrājumiem.

18. Ja 2017. pārskata gadā izveidotā uzkrājumu summa pārsniedz 2016. pārskata gadā izveidoto uzkrājumu summu, tad, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, šie uzkrājumi uzskaitāmi dalīti no citiem uzkrājumiem un pārsnieguma summai nepiemēro šo pārejas noteikumu 17. punktu. Par minēto uzkrājumu pārsnieguma summu var samazināt taksācijas perioda vai turpmāko taksācijas periodu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu vai dividendēm pielīdzinātu izmaksu summu tādā apmērā, kādā taksācijas periodā tiek samazināti minētie uzkrājumi.

19. Piemērojot šo pārejas noteikumu 17. un 18. punktu, ar nodokli apliekamo bāzi samazina par uzkrājumu summu, kas tiek reizināta ar koeficientu 0,75.

20. Nodokļa maksātājs, kura atbalstāmo investīciju projektu Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. decembrim ir apstiprinājis, pamatojoties uz likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" $17.^2$ pantu, ir tiesīgs turpināt piemērot neizmantoto uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi, taksācijas periodā samazinot uzņēmumu ienākuma nodokli par šajā periodā aprēķinātajām dividendēm.

21. Atbalstāmos investīciju projektus, kurus saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" $17.^2$ pantu Ministru kabinets ir apstiprinājis līdz 2017. gada 31. decembrim, vērtē un īsteno atbilstoši normatīvajam regulējumam, kas bija spēkā dienā, kad Ministru kabinets pieņēma lēmumu par investīciju projekta apstiprināšanu.

22. Tāda investīciju projekta vērtēšanā, kuru nodokļu maksātājs iesniedzis Ekonomikas ministrijai līdz 2017. gada 31. decembrim un par kura atbalstīšanu Ministru kabinets pieņem lēmumu pēc 2018. gada 1. janvāra, komercdarbības atbalsta piešķiršanā, īstenošanā un uzraudzībā piemēro likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" $17.^2$ panta noteikumus un Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumus Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta pieņemšanas un īstenošanas kārtība", ievērojot visus turpmāk minētos nosacījumus:

1) nodokļa maksātājs atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumiem Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta pieņemšanas un īstenošanas kārtība" līdz 2017. gada 31. decembrim ir iesniedzis Ekonomikas ministrijai investīciju projekta pieteikumu atbalstāmo investīciju projekta statusa iegūšanai;

2) investīciju projekta pieteikumu izskata, vērtē un apstiprina likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" $17.^2$ pantā un Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumos Nr. 20 "Atbalstāmo investīciju projekta

pieņemšanas un īstenošanas kārtība" noteiktajā kārtībā;

3) investīciju projekta pieteikumu bez izmaiņām apstiprina Ministru kabinets 12 mēnešu laikā kopš tā iesniegšanas Ekonomikas ministrijai.

23. Kapitālsabiedrības pārskata gadā aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm ir tiesīgas samazināt par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides summu, kas aprēķināta saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās", ja vienlaikus ievēroti šādi nosacījumi:

1) ieguldījumi veikti līdz 2035. gada 31. decembrim;

2) atļauja piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus par šā punkta 1. apakšpunktā minētajiem ieguldījumiem ir piešķirta un līgums par ieguldījumu veikšanu ir noslēgts minētajā likumā noteiktās atbalsta shēmas spēkā esības laikā.

23.[1] Piemērojot šo pārejas noteikumu 23. punktu, uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi ir tiesības piemērot tikai tai uzņēmumu ienākuma nodokļa daļai, kas taksācijas periodā aprēķināta par peļņas daļu, kura, ievērojot noslēgtajos līgumos par ieguldījumu veikšanu minētos nosacījumus, gūta no saimnieciskās darbības, attiecībā uz kuru brīvostas vai speciālās ekonomiskās zonas pārvalde izsniegusi atļauju piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus.

(30.01.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

24. Šo pārejas noteikumu 23. punktā minētā atlaide nedrīkst pārsniegt 80 procentus no pārskata gadā aprēķinātā uzņēmumu ienākuma nodokļa apmēra par aprēķinātajām dividendēm un likumā "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" un līgumā par ieguldījumu veikšanu noteikto pieļaujamo valsts atbalsta intensitāti uzkrāto tiešo nodokļu atlaižu attiecībai pret uzkrāto ieguldījumu summu.

25. Šo pārejas noteikumu 23. punktā noteikto nodokļa atlaidi nevar piemērot pārskata gadā, kura pirmajā dienā nodokļu parāda kopsumma pārsniedz 150 *euro*, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

26. Šā likuma 1. panta septiņpadsmitā daļa, 8. panta astotā, devītā un desmitā daļa piemērojama arī reprezentatīvajiem automobiļiem, kas iegādāti līdz 2017. gada 31. decembrim.

27. Šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta "c" apakšpunktā minētās nosacītās dividendes attiecas uz to peļņas daļu, kas gūta, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

28. Šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "b" apakšpunkts un 9. pants ir attiecināms uz tiem debitoru parādiem, kuri grāmatvedības uzskaitē iegrāmatoti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri.

29. Piemērojot šā likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "g" apakšpunktu, lai noteiktu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi uzņēmuma likvidācijas gadījumā, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj aizdevumu summas, kuras aizdotas līdz 2017. gada 31. decembrim un nav atgūtas.

30. Nerezidenti, kuri atsavinājuši nekustamo īpašumu līdz 2017. gada 31. decembrim, veicot pārrēķinu saskaņā ar šā likuma 5. panta ceturto daļu aprēķinātajam ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajam ienākumam, piemēro 15 procentu uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi.

31. Nodokļa maksātājs, kurš līdz 2017. gada 31. decembrim bija uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu ienākuma nodokli", ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par debitora parādiem, kas radušies līdz 2017. gada 31. decembrim un, sākot ar 2018. gada 1. janvāri:

1) tiek iekļauti zaudējumos (izdevumos), ja debitora parāds atbilst šā likuma 9. panta trešās daļas

nosacījumiem, ievērojot šo pārejas noteikumu 10. punktu;

2) tiek norakstīti no uzkrājuma nedrošajiem parādiem, kas izveidots līdz 2017. gada 31. decembrim un kas, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, tiek uzskaitīts dalīti no citiem uzkrājumiem, ja debitora parāds netiek iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina izdevumos un tas atbilst šā likuma 9. panta trešās daļas nosacījumiem.

32. Piemērojot šo pārejas noteikumu 31. punktu, ar nodokli apliekamo bāzi samazina par debitora parāda summu, kas reizināta ar koeficientu 0,75.

33. Šā likuma 11. pants ir attiecināms uz tiem aizdevumiem, kuri izsniegti, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, vai izsniegti 2017. gadā, ja to mērķis ir bijis mākslīgi samazināt nodokļa bāzi.

34. Piemērojot šā likuma 11. panta pirmo un ceturto daļu, apliekamais ienākums nav jāpalielina par aizdevuma daļu, kas nepārsniedz nesadalīto peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017. gada 31. decembrī.

35. Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nosakot uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi par periodu no 2018. gada 1. janvāra līdz pārskata gada beigām, šā likuma 12. panta pirmās daļas 1. punkta piemērošanai ņem vērā pārskata gada (kas sākās 2016. gadā) finanšu rādītājus.

36. Piemērojot šā likuma 17. panta pirmo daļu, nodokļu maksātājs ir tiesīgs par taksācijas periodu no 2018. gada janvāra līdz jūnijam Valsts ieņēmumu dienestam iesniegt vienotu deklarāciju un veikt uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumu līdz 2018. gada 20. jūlijam.

37. Kapitālsabiedrība, kura ietverta likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura fondu un citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām" noteiktajā sarakstā 2017. gada 31. decembrī, ir tiesīga pārskata gadā, kas sākas 2018. gadā, nemaksāt aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli, ja kapitālsabiedrība minētajā pārskata gadā ir pārskaitījusi gūto peļņu tās dalībniekam ne mazāk kā 15 procentu apmērā.

38. Ministru kabinets līdz 2021. gada 30. novembrim izvērtē šā likuma normu ietekmi uz sabiedriskā labuma organizāciju saņemtajiem ziedojumiem un negatīvas ietekmes gadījumā kopā ar sabiedriskā labuma organizāciju nozaru asociācijām izstrādā priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.05.2019. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

39. Grozījumi šā likuma 1. un 2. pielikumā par 1. punkta izslēgšanu šajos pielikumos piemērojami, sākot ar dienu, kad Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste izstājusies no Eiropas Savienības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu.

(21.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.03.2019.)

40. *(Izslēgts ar 24.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 21.04.2022.)*

41. Grozījums šā likuma 16. panta pirmajā daļā un 17. panta septītajā daļā attiecībā uz vienotā nodokļa konta ieviešanu un grozījums par 17. panta trīspadsmitās, četrpadsmitās, piecpadsmitās un sešpadsmitās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī.

(23.05.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

42. Šā likuma 2. panta $3.^1$ daļa un $7.^1$ panta divpadsmitā daļa stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

(30.01.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

43. Šā likuma 8. panta piektās daļas 8. punkts piemērojams, sākot ar pārskata gadu, kas sākas 2019. gada 1. janvārī.

(30.01.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

44. Šā likuma 8. panta četrpadsmitā daļa piemērojama aktīviem, kas iegādāti, sākot ar 2020. gada 1. janvāri.
(30.01.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.02.2020.)

45. Šā likuma 13. panta sestā daļa attiecināma uz ienākumu, kas no to tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši, gūts, sākot ar 2022. gada 1. janvāri.
(25.03.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.04.2021.)

46. Šā likuma 9. panta trešās daļas 12. punkts stājas spēkā vienlaikus ar Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumu.
(30.09.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.10.2021.)

47. Piemērojot šā likuma 9. panta pirmās daļas 1. punktu, parādiem, kuriem izveidots uzkrājums līdz 2021. gada 31. decembrim, periods nodokļu bāzes palielināšanai ir 60 mēneši no uzkrājuma izveidošanas dienas.
(24.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.04.2022.)

48. Šā likuma 9. panta pirmās daļas 3. punkts un septītā un astotā daļa piemērojama debitoru parādiem, par kuriem izveidoti uzkrājumi (kredītzaudējumi), sākot ar 2018. gada 1. janvāri.
(24.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.04.2022.)

49. Grozījums šā likuma 10. panta trešajā daļā piemērojams, sākot ar pārskata gadu, kas sākās 2021. gadā.
(24.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.04.2022.)

50. Šā likuma 10. panta $6.^1$ daļa piemērojama attiecībā uz procentiem, kas aplēsti, sākot ar pārskata gadu, kas sākās 2021. gadā.
(24.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.04.2022.)

51. Grozījums šā likuma 1. panta septiņpadsmitajā daļā piemērojams automobiļiem, kuri iegādāti vai nomāti sākot ar 2023. gada 1. jūniju.
(27.04.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.05.2023.)

52. Piemērojot šā likuma $4.^1$ panta ceturtās daļas 2. punktu, peļņas apmērs, uz kura pamata tiek aprēķināta nodokļa piemaksa, netiek samazināts par ārkārtas dividendēm, kuras atbilstoši šo pārejas noteikumu 9. punktam nodokļa piemērošanai ir pielīdzinātas peļņas daļai, kura gūta līdz 2017. gada 31. decembrim.
(07.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

53. Šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta "d" apakšpunkts, kas paredz, ka ostu pārvaldes ir uzskatāmas par nodokļa maksātājām, piemērojams, sākot ar pārskata gadu, kurš sākas 2026. gadā.
(03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 2003. gada 3. jūnija direktīvas 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs;

2) Padomes 2004. gada 26. aprīļa direktīvas 2004/66/EK, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 1999/45/EK, 2002/83/EK, 2003/37/EK un 2003/59/EK un Padomes direktīvas 77/388/EEK, 91/414/EEK, 96/26/EK, 2003/48/EK un 2003/49/EK pielāgo preču brīvas aprites, pakalpojumu sniegšanas brīvības, lauksaimniecības, transporta un nodokļu politikas jomā saistībā ar Čehijas Republikas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas,

Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos Eiropas Savienībai;

3) Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/76/EK, kas izdara labojumus direktīvā 2003/49/EK attiecībā uz iespējām atsevišķām dalībvalstīm piemērot pārejas periodu kopējas nodokļu aplikšanas sistēmas procentu un autortiesību maksājumiem, kas veikti starp saistītiem uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs;

4) Padomes 2006. gada 20. novembra direktīvas 2006/98/EK, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos;

5) Padomes 2009. gada 19. oktobra direktīvas 2009/133/EK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro dažādu dalībvalstu uzņēmējsabiedrību apvienošanai, sadalīšanai, daļējai sadalīšanai, to aktīvu pārvešanai un akciju maiņai, kā arī SE vai SCE juridiskās adreses pārcelšanai no vienas dalībvalsts uz citu (kodificēta versija);

6) Padomes 2011. gada 30. novembra direktīvas 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs (pārstrādātā versija);

7) Padomes 2013. gada 13. maija direktīvas 2013/13/ES, ar ko pielāgo dažas direktīvas nodokļu jomā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos;

8) Padomes 2014. gada 8. jūlija direktīvas 2014/86/ES, ar ko groza direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs;

9) Padomes 2015. gada 27. janvāra direktīvas (ES) 2015/121, ar ko groza direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs;

10) Padomes 2016. gada 12. jūlija direktīvas (ES) 2016/1164, ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību.

Likums stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2017. gada 28. jūlijā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja *I. Mūrniece*

Rīgā 2017. gada 8. augustā

Eiropas Savienības dalībvalstu sabiedrības, uz kurām attiecināma šā likuma 1. panta astoņpadsmitā daļa, un šo sabiedrību veidam atbilstošā termina oriģinālforma dalībvalstu tiesību aktos

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 28.03.2019. Sk. pārejas noteikumu 39. punktu)

1. *(Izslēgts ar 21.03.2019. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 39. punktu)*

2. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Austrijas tiesību aktiem ir *"Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "Erwerbsund Wirtschaftsgenossenschaft", "Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts"*, vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Austrijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 2. punktā minētais nodoklis.

3. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Beļģijas tiesību aktiem ir *"société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen", "société privée à responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative à responsabilité limitée"/"coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative à responsabilité illimitée"/"coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid", "société en nom collectif"/"vennootschap onder firma", "société en commandite simple"/"gewone commanditaire vennootschap"*, publisks uzņēmums, kas ir pieņēmis vienu no iepriekš minētajām juridiskajām formām, vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Beļģijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 3. punktā minētais nodoklis.

4. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Bulgārijas tiesību aktiem ir *"събирателното дружество", "командитното дружество", "дружеството с ограничена отговорност", "акционерното дружество", "командитното дружество с акции", "неперсонифицирано дружество", "кооперации", "кооперативни съюзи" "държавни предприятия",* kura dibināta saskaņā ar Bulgārijas tiesību aktiem un veic komercdarbību.

5. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Čehijas tiesību aktiem ir *"akciová společnost", "společnost s ručením omezeným".*

6. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Dānijas tiesību aktiem ir *"aktieselskab", "anpartsselskab*", vai cita sabiedrība, uz ko attiecas nodokļi saskaņā ar Uzņēmuma peļņas nodokļa aktu, ciktāl tās ar nodokļiem apliekamais ienākums ir aprēķināts un aplikts ar nodokļiem saskaņā ar vispārējiem nodokļu tiesību aktu noteikumiem, ko piemēro *"aktieselskaber".*

7. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Francijas tiesību aktiem ir *"société anonyme", "société en commandite par actions", "société à responsabilité limitée", "sociétés par actions simplifiées", "sociétés d'assurances mutuelles", "caisses d'épargne et de prévoyance", "sociétés civiles",* uz kuru automātiski attiecas uzņēmuma peļņas nodoklis, *"coopératives", "unions de coopératives",* rūpniecības un tirdzniecības publiskā iestāde vai uzņēmums, vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Francijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 7. punktā minētais nodoklis.

8. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Grieķijas tiesību aktiem ir "ανώνυμη εταιρεία", "εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)", vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Grieķijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 8. punktā minētais nodoklis.

9. Uzņēmējsabiedrība, kas saskaņā ar Horvātijas tiesību aktiem ir *"dioničko društvo", "društvo s ograničenom odgovornošću",* un cita uzņēmējsabiedrība, kas izveidota atbilstoši Horvātijas tiesību aktiem un uz ko attiecas Horvātijas uzņēmumu peļņas nodoklis.

10. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Igaunijas tiesību aktiem ir *"täisühing", "usaldusühing", "osaühing", "aktsiaselts", "tulundusühistu".*

11. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Itālijas tiesību aktiem ir *"società per azioni", "società in accomandita per azioni", "società a responsibilità limitata", "società cooperative", "società di mutua assicurazione",* vai valsts

uzņēmums, kura darbība ir pilnīgi vai galvenokārt komerciāla.

12. Sabiedrība, kas inkorporēta vai pastāv saskaņā ar Īrijas tiesību aktiem, struktūra, kas reģistrēta saskaņā ar *"Industrial and Provident Societies Act"* (Rūpnieciskās un sociālās nodrošināšanas sabiedrību aktu), būvniecības sabiedrība, kas inkorporēta saskaņā ar *"Building Societies Acts"* (Būvniecības sabiedrību aktiem), un trasta krājbankas 1989. gada *"Trustee Savings Banks Act"* (Trasta krājbanku akta) nozīmē.

13. Atbilstoši Kipras tiesību aktiem *"εταιρείες",* kā definēts attiecīgos likumos par ienākuma nodokļiem.

14. Sabiedrība, kas inkorporēta saskaņā ar Lietuvas tiesību aktiem.

15. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Luksemburgas tiesību aktiem ir *"société anonyme", "société en commandite par actions", "société à responsabilité limitée", "société coopérative", "société coopérative organisée comme une société anonyme", "association d'assurances mutuelles", "association d'épargne-pension", "entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l'Etat, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public",* vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Luksemburgas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 16. punktā minētais nodoklis.

16. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Maltas tiesību aktiem ir *"Kumpaniji ta' Responsabilita' Limitata", "Soċjetajiet en commandite li l-kapital tagħhom maqsum f'azzjonijiet".*

17. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Nīderlandes tiesību aktiem ir *"naamloze vennnootschap", "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "Open commanditaire vennootschap", "Coöperatie", "onderlinge waarborgmaatschappij", "Fonds voor gemene rekening", "vereniging op coöperatieve grondslag", "vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt",* vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Nīderlandes tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 18. punktā minētais nodoklis.

18. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Polijas tiesību aktiem ir *"spółka akcyjna", "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością", "spółka komandytowo-akcyjna".*

19. Komercsabiedrība vai saskaņā ar civiltiesībām izveidota komercsabiedrība, kooperatīvs un valsts uzņēmums, kas ir reģistrēts saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem.

20. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Rumānijas tiesību aktiem ir *"societăþi pe acþiuni", "societăþi în comanditã pe acþiuni", "societăþi cu răspundere limitatã", "societăți în nume colectiv", "societăți în comanditã simplã".*

21. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Slovākijas tiesību aktiem ir *"akciová spoločnosť", "spoločnosť s ručením obmedzeným", "komanditná spoločnosť".*

22. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Slovēnijas tiesību aktiem ir *"delniška družba", "komanditna družba", "družba z omejeno odgovornostjo".*

23. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Somijas tiesību aktiem ir "*osakeyhtiö/aktiebolag", "osuuskunta/andelslag", "säästöpankki/sparbank", "vakuutusyhtiö/försäkringsbolag".*

24. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Spānijas tiesību aktiem ir *"sociedad anónima", "sociedad comanditaria por acciones", "sociedad de responsabilidad limitada",* publisko tiesību subjekts, kas darbojas saskaņā ar privāttiesībām, vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Spānijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 25. punktā minētais nodoklis.

25. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Ungārijas tiesību aktiem ir *"közkereseti társaság", "betéti társaság", "közös vállalat", "korlátolt felelősségű társaság", "részvénytársaság", "egyesülés", "szövetkezet".*

26. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Vācijas tiesību aktiem ir *"Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaft", "Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts",* vai cita sabiedrība, kas izveidota atbilstoši Vācijas tiesību aktiem un uz ko attiecas šā likuma 2. pielikuma 27. punktā minētais nodoklis.

27. Sabiedrība, kuras nosaukums atbilstoši Zviedrijas tiesību aktiem ir *"aktiebolag", "försäkringsaktiebolag", "ekonomiska föreningar", "sparbanker", "ömsesidiga försäkringsbolag".*

28. Sabiedrība, kas inkorporēta saskaņā ar Padomes 2001. gada 8. oktobra regulu (EK) Nr. 2157/2001 par Eiropas uzņēmējsabiedrības (SE) statūtiem un Padomes 2001. gada 8. oktobra direktīvu 2001/86/EK, ar ko papildina Eiropas uzņēmējsabiedrības statūtus darbinieku iesaistīšanas jomā, un kooperatīvā sabiedrība, kas inkorporēta saskaņā ar Padomes 2003. gada 22. jūlija regulu (EK) Nr. 1435/2003 par Eiropas Kooperatīvās sabiedrības (SCE) statūtiem un Padomes 2003. gada 22. jūlija direktīvu 2003/72/EK, ar ko papildina Eiropas Kooperatīvās sabiedrības statūtus darbinieku iesaistīšanas jomā.

Eiropas Savienības dalībvalstu sabiedrību ienākuma nodokļi, uz kuru maksātājiem attiecināma šā likuma 1. panta astoņpadsmitā daļa, un šo nodokļu veidiem atbilstošā termina oriģinālforma dalībvalstu tiesību aktos

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 28.03.2019. Sk. pārejas noteikumu 39. punktu)

1. *(Izslēgts ar 21.03.2019. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 39. punktu)*

2. *Körperschaftsteuer* Austrijā.

3. *Impôt des sociétés/vennootschapsbelasting* Beļģijā.

4. *Корпоративен данък* Bulgārijā.

5. *Daň z příjmů právnických osob* Čehijas Republikā.

6. *Selskabsskat* Dānijā.

7. *Impôt sur les sociétés* Francijā.

8. *Φόρος εισοδήμιτος νομκών προσώπων* Grieķijā.

9. *Porez na dobit* Horvātijā.

10. *Tulumaks* Igaunijā.

11. *Imposta sul reddito della societa* Itālijā.

12. *Corporation tax* Īrijā.

13. *Φόρος εισοδήματος* Kiprā.

14. Uzņēmumu ienākuma nodoklis Latvijā.

15. *Pelno mokestis* Lietuvā.

16. *Impôt sur le revenu des collectivités* Luksemburgā.

17. *Taxxa fuq l-income* Maltā.

18. *Vennootschapsbelasting* Nīderlandē.

19. *Podatek dochodowy od osób prawnych* Polijā.

20. *Imposto sobre o rendimento da pessoas colectivas* Portugālē.

21. *Impozit pe profit, impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți* Rumānijā.

22. *Daň z príjmov právnických osôb* Slovākijā.

23. *Davek od dobička pravnih oseb* Slovēnijā.

24. *Yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund* Somijā.

25. *Impuesto sobre sociedades* Spānijā.

26. *Társasági adó* Ungārijā.

27. *Körperschaftsteuer* Vācijā.

28. *Statlig inkomstskatt* Zviedrijā.

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"